

DARBININKAS

Vol. LXVIII, Nr. 36
Rugsėjo - September 16, 1983

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaltės Ivyklai

Sov. S-gos karo lakūnams keta nušovus Japonijos jūroje P. Korejos keleivinį lėktuvą su 269 keleiviais ir įgula, pasaulio kilo pasipiktinimo banga dėl nesiskaitymo su žmogaus gyvybe, bet Sov. S-ga per kelias dienas įvairiais būdais išsisukinėjo ir nepripažino lėktuvą nušovusi, bet, JAV prispirta prie sienos konkrečiais įrodymais, pagaliau pripažino, bet vis tiek apkaltino JAV provokacijom ir Sov. S-gos saugumo pažeidimais.

Prezidentas Reagan aštriais žodžiais pasmerkė Sov. S-gą už P. Korejos keleivinio lėktuvo nušovimą ir reikalavo paskelbti viešai įvykio aplinkybes ir atsiprašyti. Be to, buvo reikalaujama, kad Sov. S-ga žuvusiųjų šeimas kompensuotų. JAV stengsis per Civilinės aeronautikos administraciją ir J.T., kad Sov. S-gos Aerofloto lėktuvam būtų uždrausta kurti laiką nusileisti svetimos valstybės.

JAV karo laivynas turi tik 21 minų gaudytoją, kurių 3 yra aktyviojo tambojo ir 18 atsargos. Karo atveju toks skaičius laivų galėtų laikyti tik du jos uostus panaudojant, nors JAV turi 12 didesniųjų uostų. Tuo tarpu Sov. S-ga turi 388 tokius laivus, arba 1/3 daugiau, kaip visos NATO valstybės kartu.

Izraelio min. pirmininko Begin vadovaujama Herut partija ministerių pirmininku išrinko dabartinį užs. reikalų ministrą Jitzhak Shamir, bet yra atsiradę sunkumų tuo reikalu susitarti su kitom koalicijos partijom.

Prezidentas Reagan nutarė pasiųsti prie Libano krantų dar apie 2000 jūrų pėstininkų ir karo lėktuvų, kurie reikalui ištikus galėtų paremti Libane esančius JAV taikos priežiūros dalinius.

Lenkijos devyniuose miestuose buvo suruoštos darbininkų demonstracijos Solidarumo unijos atsiradimo 3 m. sukakčiai paminėti, bet vyriausybė buvo iš anksto pasiruošusi ir neleido demonstracijom plačiau pasireikšti.

Libijos remiami Chado partizanai po trijų savaičių pertraukos vėl pradėjo puolimus prieš Oum Chaloubą oazę, bet vyriausybės kariuomenės buvo atmušti.

J.T. Saugumo taryboje svarstant P. Korejos keleivinio lėktuvo nušovimą Japonijos jūroje, Sov. S-gos delegatas Oleg Trojanovskis išsisukinėdamas neigė, kad Sov. S-gos karo lakūnai yra jį nušovę, ir kaltino JAV už provokacijas, bet, vos tik jam baigus kalbėti, Sov. S-ga viešai pripažino tai padariusi.

Popiežius Jonas Paulius II, atidavė Romoj vykstančią Jėzuitų ordino kongregaciją, kuri turės išrinkti naują ordino generolą.

Izraelis, nepaisydamas JAV raginimo neskubėti pasitraukti iš Shuf kalnų srities ir leisti Libano kariuomenei sustiprėti, atitraukė kariuomenę į pietus pagal Awali upę. Izraeliui pasitraukus, tuojau prasidėjo tarp krikščionių falangistų ir druzų milicijų artilerijos ir tankų dvikova.

Angolos partizanai paskelbė nušovę du MIG kovos lėktuvus ir vieną Antonov-22 transporto lėktuvą Lunda provincijoje prie Zaire.

Kandidatas į Izraelio ministrus pirmininkus Jitzhak Shamir taip pat kaip ir Begin priklausė prie žydų teroristinių organizacijų. Begin buvo atsakingas už Karaliaus Dovydo viešbučio išsprogdinimo organizavimą, o Shamir planavo lordo Mayne ir grafo Bemodotte nužudymus.

PROTESTAI DĖL KUN. SVARINSKO AREŠTO Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 57

Protestuoja Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komitetas

Tas komitetas 1983 sausio 31 pasiuntė protestą Sovietų Sąjungos generaliniam sekretoriui Juriui Andropovui.

Rašte protestuojama prieš kun. A. Svarinsko suėmimą, prieš kratos, padarytas pas kun. A. Keiną Valkininkuose ir pas kun. Joną Kaunecką Telšiuose.

Toliau taip rašo:

"Mes pakartotinai pabrėžiame, jog Kat. Komiteto tikslas yra rūpintis, kad Lietuvos tikintieji turėtų bent tiek teisių, kiek jų turi valdžios remiami ir prieš Bažnyčią kovojantieji Lietuvos ateistai. Ar šią veiklą galima laikyti antikonstitucine, kai TSRS konstitucija garantuoja visiems piliečiams lygias teises, neatsižvelgiant nei į tautybę, nei į rasę nei į religiją.

Kun. A. Svarinsko suėmimas iššaukė didžiulį tikinčiųjų pasipiktinimą. Tikintieji, kurie sudaro Lietuvoje daugumą gyven-tojų, klausia: ką reiškia, kad suimtinėjami uoliejai kunigai? Gal tai atviros kovos prieš Bažnyčią paskelbimas?

1874 F. Engelsas atvirą kovą prieš religiją pavadino kvailyste ir teigė, kad tai geriausias būdas atgaivinti domėjimąsi religija. Jo mintis pagyrė Leninas (Lenino raštai, tomas 17, puslapis 415-426). Teisminis kun. Alf. Svarinsko persekiojimas patvirtino Engelso ir Lenino mintis, kaip jas prieš 11 metų patvirtino trijų kunigų — Juozo Zdebskio, Prospero Bubnio ir Antano Šeškevičiaus teismai, — nuo tada Lietuvoje Katalikų Bažnyčia pradėjo atbusti."

Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komitetą sudaro: docentas Skudis — kalėjime, kun. Alf. Svarinskas — kalėjime, kun. Leonas Kalinauskas, kun. Jonas Kauneckas, kun. Algimantas Keina, kun. Vaclovas Stakėnas, kun. Sigitas Tamkevičius, Vincas Valavičius, kun. Kazimieras Zilys.

Telšių vyskupijos kunigų pareiškimas

Sovietų Sąjungos generaliniam sekretoriui Andropovui Telšių vyskupijos kunigai parašė bendrą pareiškimą, kurį pasirašė 108 kunigai. Pareiškime rašoma:

"Šių metų sausio 26, areštavus Viduklės kleboną kun. Alfonsą Svarinską, labai sustiprėjo akcija prieš Lietuvos Katalikų Bažnyčią. Rajoniniuose laikraščiuose kunigai apšaukiami antitarybininkais, politikieriais, ekstremistais. Susirinkimuose, kurie daromi į įstaigose, mokyklose, kai kurie kunigai apšmeižiami, primetant jiems nebūtus nusikaltimus. Visi kunigai akivaizdžiai sekami, padarytos kratos kunigų A. Šeškevičiaus, J. Kaunecko ir A. Keinos butuose.

Kunigo Svarinsko religinę veiklą mes žinome ir esame tikri, kad antikonstitucinė veikla jis neužsiėmė. Kun. Svarinskui teismo dar nebuvo, o spauda ir propagandistai kunigą Svarinską jau nuteisė ir pripažino kaltu.

Tokia propagandistų akcija yra neįstatymiška, nes tardymas nebaigtas ir kaltė nenustatyta.

Kunigas Svarinskas priklausė prie Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų Komiteto, kurio paskirtis ginti tikinčiuosius, kai jų teisės pažeidžiamos. Mes įsitikinę, kad priklausyti prie šio komiteto ir ginti tikinčiųjų teises ne tik kad nėra nusikaltimas, bet tai kilnus ir humaniškas darbas.

Dar blogiau — tarybinėje spaudoje pastaruoju metu pasirodė straipsniai, kuriuose niekinamas šventasis Kazimieras, Lietuvos Globėjas; šmeižiamas ir niekinamas Dievo Tarnas arkivyskupas Jurgis Matulaitis. Tai aiškūs tikinčiųjų jausmų įžeidinėjimas. Jaučiame pareigą pareikšti protestą.

Prašome sustabdyti katalikų kunigų persekiojimą Lietuvoje, tikinčiųjų religinių įsitikinimų įžeidinėjimą, o kun. Alf. Svarinską paleisti iš kalėjimo."

Pareiškimas parašytas 1983. III.15.

Visus konfliktinius klausimus sprendžia iš jėgos pozicijų

Lietuvos TSR prokurorui dar įteikė kitą pareiškimą, kuriame reiškia susirūpinimą dėl kun. A. Svarinsko suėmimo. Toliau taip rašo:

Alf. Svarinskas yra doras, principingas žmogus ir geras kunigas. Mes žinome, o tie, kurie girdejo jo pamokslus, tvirtiname, kad jis nešmeižė tarybinės santvarkos, nemenkino jos prestižo, bet tarybinės konstitucijos remuose kritikavo tuos tarybinius pareigūnus, kurie neteisėtai kišosi į Bažnyčios vidaus reikalus be pagrindo įžeidinėjo tikinčiuosius.

Esame nustebinti, kad ne jie,

o kun. Alf. Svarinskas patrauktas baudžiamojon atsakomybėn. Tas faktas įrodo, kad aukščiausios tarybinės instancijos nesiškaito su savo piliečių interesais bei poreikiais, diskriminuoja tikinčius ir visus konfliktinius klausimus sprendžia iš jėgos pozicijų, nesivadovauja visuotinai priimtais moraliniais bei humanitariniais principais.

Prašome nedelsiant paleisti kun. Alf. Svarinską ir tikimės, kad jis vėl turės galimybę vykdyti kunigiškas pareigas.

Pareiškimą pasirašė:

Danutė Keršūtė, Genovaitė Šakalienė, Marija Iešmantienė, Jonas Sadūnas, Petras Cidzikas, Birutė Burauskaitė, Romualdas Ragaišis, Irena Skudienė, Leonas Laurinskas, Albertas Žilinskas, Marytė Sadūnienė, Elena Terleckienė, Angelė Ragaišienė, Vytautas Bogušis.

LIETUVOJE MIRĖ KUN. J. MEIDUS

Rugsėjo 2 Vieksniuose mirė kanauninkas Juozas Meidus, altaristas. Palaidotas rugsėjo 5 Vieksniuose.

Velionis buvo gimęs 1907 rugsėjo 18. Į kunigus įšventintas 1934 gegužės 25. Buvo Kaišiadorių kapitullos kanauninkas.

Iškilmingos pamaldos jubiliejinėje skautų stovykloje. Iš k. kun. A. Simanavičius, OFM, kun. P. Baltakis, OFM, kun. J. Vaišnys, SJ, kun. S. Kulbis, SJ. Pamokslą sako evangelikų kunigas dr. E. Gerulis. Maldas skaito Čepeta ir Orentas. Nuotr. V. Bacevičiaus

RŪPESTIS GAJAUSKU ŠVEICARIJOJE

Ciuriche leidžiamas dienraštis anglų kalba "The International Herald Tribune" atspausdino ilgą dviejų skaitytų — Suzanne Thom ir Vendla Meyer — laišką redakcijai apie lietuvių sąžinės belaisvį Balį Gajauską.

Gajauskas, rašo laiško autorės, yra savo tėvynės tragiškos istorijos auka. Jis buvo pirmą kartą suimtas būdamas vos 22-ųjų metų amžiaus, ir nuo to laiko buvo sovietų kalinamas ištisą gyvenimą, išskyrus trumpą ketverių metų laikotarpį, tarp 1973 ir 1977-ųjų metų.

Pirmoji pilnai atlikta 25-erių metų lagerio bausmė jo nepakirto, rašo laiško autorės. Sugrįžęs į Tėvynę, Gajauskas rašė protestus sovietinei valdžiai dėl neįmoniško kalnimo sąlygų sovietų priverčiamųjų darbų lageriuose, pasirašinėjo peticijas dėl kitaminčių ir sąžinės kalinių išlaisvinimo, galimybių ribose ir rizikuodamas asmenine laisve, siekė padėti kalinių šeimoms.

Dėl to 1977 jis buvo vėl suimtas, apkaltintas priešsovietine propaganda bei agitacija ir nuteistas 10 metų kalėti ir 5-eriem metam tremties.

Pagal turimas žinias, nuo 1980 jis yra kalinamas Permės griežto režimo lageryje. Jam leidžiama tik du kartus metuose pasimatyti su žmona, jo nepasiekia dauguma jam siunčiamų laiškų, lageryje nėra reikiamos medicininės priežiūros, o Gajauskui ji yra reikalinga, nes jo sveikatos būklė dėl sunkių kalnimo sąlygų yra labai pablogėjusi.

Gajausko likimu galimybių ribose rūpinasi Tarptautinė Amnestijos Organizacija, ypač jos skyriai Federalinėje Vokietijoje, Olandijoje ir Prancūzijoje. Jei Gajauskas bus priverstas iškaleiti

CAPE COD REDAKTORIUS LANKOSI VILNIUJE

Cape Cod Times redaktorius Bill Breisky drauge su kitais 12 Naujosios Anglijos laikračių redaktoriais lankėsi Sovietų Sąjungoje nuo birželio 25 iki liepos 12.

Maskvoje grupė pasiskirstė į tris gupeles. Viena aplankė Gruziją, kita Ukrainą, konkrečiai Kijevą, o trečioji grupė nukeliavo į Vilnių. Toje Vilniaus grupėje buvo 5 žurnalistai. Jų tarpe ir redaktorius Bill Breisky, kuris šios kelionės aprašymą išspausdino Cape Cod Times rugpjūčio 10 dienos numeryje. Įdėtos ir dvi jo paties darytos nuotraukos. Viena nuotrauka vaizduoja senutę moterį ties dideliu kryžiumi. Antra nuotrauka — vaikai žaidžia valstybiniame ūkyje.

Truputis istorijos

Autorius, atrodo, yra susipažinęs su istorija, praeitį prisimena be klaidų. Taip pat visur rašo lietuviškus vardus gana tiksliai, tad ir tuo atžvilgiu malonu jo straipsnį skaityti. Prisimenama, kad Lietuva kadaise buvo galin-gia imperija.

"Apie politiką nekalbėkime"

Iš Maskvos į Vilnių važiuo traukiniu. Traukinio ar vagono palydovė — stiuardės buvo lietuvaite. Ji sakė, kad lietuviška duona yra geriausia visoje Sovietų Sąjungoje. Prisiminė ir lietuvišką futbolo komandą, kuri su triuškinio Maskvos geriausia komanda. Tada stiuardės pastebėjo: "Geriau apie politiką nekalbėkime".

Vilniaus Aušros Vartuose

Vilnius svečiui padarė gražų įspūdį. Jis rašo:

"Jau pirmą dieną mūsų akys ir mūsų ausys mum pasakė, kad Lietuva nėra Rusija. Vilniuje visur gėlės. Architektūra — gotika ir barokas. Krautuvės kur kas patrauklesnės negu Rusijoje, žmonės europiečiai, — lietuviai ramesni nei rusai."

Šis susitikimas su Vilniumi ir nulėmė patio straipsnio pavadinimą. Jis savo rašinį pavadino: "Not Russia, Lithuania may be Soviet, but its style is European."

Oficialus turistų vadovas sako, kad religija visada ištikimai tarnavo išnaudotojam ir pavergejam. Autorius sąmoningai kontrastuoja mintį ir pastebi, kad buvusi Šv. Kazimiero bažnyčia dabar tarnauja kitiem reikalams, pavergejai jį paverė ateizmo muziejumi.

Aušros Vartuose žmonės mel-džiasi gatvėje suklupę. Pilna žmonių koplyčios laiptuose. Tai rodo, kad daugelis lietuvių visai netiki, ką rašo tokios turistų vadovų knygos.

Globoja Laurinčiukas

Vilniuje juos globojo vyriausias Tiesos redaktorius Albertas Laurinčiukas. (Jis yra tris ir pusę metų gyvenęs New York, dirbo kaip korespondentas prie Jungtinių Tautų. Gerai kalba angliskai. Red.)

Autorius aprašo Laurinčiuką teigiamai, kad jis esąs dinamiškas, rašytojas, labai iškalbus. Sumini ir jo pasigyrimus, kad jis esąs komunistas ir kartu ateistas.

Laurinčiukas jiems parodė savo laikraštį — Tiesą. Čia ir kilo pokalbis apie ūkininkavimą, nes pirmame puslapyje rašė apie pasiruošimą rugių pjūčiai. Laurinčiukas pastebėjo, kad žmonės nesupranta socializmo, ir jiems reikia nuolat aiškinti, kas yra kolektyvinis darbas ir kaip jį atlikti. Autorius taip pat pastebi, kad Laurinčiukas yra labai ištikimas režimui ir niekada nenukrypsta nuo valdžios linijos.

Vilniaus universitete

Apsilankė ir Vilniaus universitete. Ten juos globojo anglų kalbos katedros vedėjas prof. L. Pažusis. Vilniaus universitetas esąs pats seniausias visoje Sovietų Sąjungoje. Įkurtas Jėzuitų 1579. Dabar universitetas turi 17,000 studentų. Garsus jis savo medicinos mokslais, čia padaromos ir didelės, sunkios operacijos.

Pavyzdiniame kolchoze

Aplankė ir Kauną, kurį vadina industrijos miestu. Grįždami iš Kauno, aplankė vieną kolchozą. Tai buvo netoli Vilniaus pavyzdinis kolchozas.

Čia pirmą parodė aikštelę, kur žaidžia vaikai, kai tėvai dirba kolchoze. Paskui parodė Kultūros namus ir kolchozo visokius įrengimus, privačius namus. Visur randa gražią tvarką, švarą. Gražūs ir bendrabučiai, kur vasarą miega suvažiuavę jaunuoliai talkinti kolchozo darbam.

Lietuviški blynai

Pakeliuje sustojo ir restorane, valgė bulvinius lietuviškus blynus. Esą visokiausių būdų tuos blynus pagaminti.

Vilniuje dar aplankė ir fotografijos menininką Ziną Kazėną. Jis darą gražias nuotraukas ir turis daug knygų. Taip ir gyvena apskrovęs mažam kambarėlyje.

Pakeliuje į Talliną

Buvo žadėję juos mašina nuvežti į Talliną. Dabar visi skrido lėktuvu. Lėktuvas mažas, tik 32 vietų. Keleiviai savo bagažą patys susineša į lėktuvą ir sude- dā tam tikrą bagažinę. Lėktuvo pilotas ir kopilotas — su pistoletais.

Tallinne

Tallinne jie buvo tik viena dieną. Čia pastebi, kad Sovietų Sąjungoje niekur negali keliauti už miesto, niekur negausi išsinuomoti automobilio. Niekur ir negali važiuoti be jų leidimo.

Tallinne pilna turistų. Atvyksta nemažai rusų ir daug suomių. Į Talliną išlydėti atvyko ir oficialus valdžios žmogus. Jis pasiūlė paskelbti vieną bendrą komunikatą. Tokio bendro pareiškimo nepriėmė amerikiečiai, nes Amerikos spauda yra visai

(nukelta į 2 psl.)

IŠ PAVERGTO LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Vilnių puošia per miestą vingiuojama Neris upė. Tik visa bėda, kad upė nepakankamai ir net netinkamai tvarkoma. Krantai apsiukšinti, apgrūvę. Jau prieš keletą metų buvęs padarytas Neris krantinų projektas. Bet jis ilgai nepradėtas vykdyti. Pastatyta viena sekcija ties Žvėrynu. Žmonės ją buvę patenkinti, nes ji turėjo daug

Savaltės Iyvkiai

Lenkijos primas kardinolas Josef Glemp pareiškė, kad Lenkijos vyriausybės Solidarumo unijos veikėjų traktavimas yra etiški neteisingas, ir reikalauja pradėti pasitarimus.

Pagal Time žurnalą iki šiol sovietai apšaudė 900 kartų JAV žvalgybos lėktuvus. Per š.m. sovietų lėktuvai skrisdami į Kubą buvo pažeidę JAV erdvę 77 kartus, bet JAV į juos nešovė, tik palydėjo iki tarptautinės erdvės.

Prezidento specialus įgaliotinis Centrinei Amerikai Richard B. Stone pareiškė, kad Salgado vyriausybė yra pakeliui į tikrą ir demokratiją ir kad ji nesutiks dalytis valdžia su prieš ją kovojančiais partizanais.

JAV delegatė JT suorganizuotoj komunikacijos konferencijoj Taškente Diana Dougan pareiškė, kad JAV negali pateisinti Sov. S-gos lakūnų veiksmų prieš P. Korėjos keleivinį lėktuvą, nes nepasitikėjimas, netikrumas ir baimė nuodija tarptautinius santykius ir trukdo juos pagerinti.

Sov. S-gos Aerofloto keleivinis lėktuvas nukrito Kazachstane prie Alma-Ata aerodromo, ir visi jame buvę žmonės žuvo. Lėktuvu galėjo kristi 72 keleiviai ir 5 žmonių įgula.

Apskačiuojama, kad Sov. S-ga per 66 savo gyvavimo metus yra kasdien nužudžiusi po 800 žmonių.

Šveicarijos kalėjime laikomas Afganistane į nelaisvę paimtas sovietų karys Juri I. Vaščuk saugomos ekskursijos metu sugebėjo pabėgti į V. Vokietiją ir pasiprašyti politinės globos, bet buvo grąžintas atgal į Šveicariją.

Libane per druzų ir falangistų susišaudymą vėl žuvo du JAV jūrų pėstininkai ir trys buvo sužeisti.

Tarptautinė lakūnų organizacija paragino savo narius įsijungti į 60 dienų draudimą skristi į Maskvą.

Sov. S-ga po daugelio išsiskindėjimų prisipažino, kad jos karo lakūnas raketa rugšėjo 1 nušovęs P. Korėjos keleivinį lėktuvą Japonijos jūros erdvėje, bet neatsiprašė ir neapgailestavo šio įvykio.

Lenkijos policija per Solidarumo unijos sukakties minėjimą surengtas demonstracijas areštavo 1472 žmones.

V. Vokietija ir Norvegija pasirašė sutartį pastatyti NATO reikalui 18 povandeninių laivų šiaurės vandenų, šiaurės ir Baltijos jūrų praejimui saugoti.

Afganistane per rugpjūčio mėn. buvo šie įvykiai: rugpjūčio 10 sovietų kariuomenės daliniai netikėtai užpuolė Herat prie miesto esančius partizanus ir per kovas neteko 50 karių; atsilygindami per kelias dienas lėktuvais puolė apylinkės kaimus ir naikino sudorotą derlių ir gyvulių kaimenes. Rugpjūčio 10 partizanai išprogdino Kabulo restorane bombą, užmušusią nežinomą skaičių slaptos policijos pareigūnų. Rugpjūčio 17 Herat mieste vyko susišaudymas tarp komunistų partijos Parchem grupės, kuriai vadovauja krašto prezidentas Babrak Karmal, ir Khalq grupės, kuriai vadovauja gynybos ministeris Abdel Qadar, šalininkų. Susišaudymo metu žuvo 100 armijos karininkų ir policijos pareigūnų. Rugpjūčio 25 partizanai iš pasaulį užpuolė sovietų autovežimį vorą Logar slėnyje ir sunaikino 15 autovežimį.

laiptelių nusileisti prie vandens ir atrodė gana estetiškai. Tačiau tolimesnės sekcijos žmonės labai nuvylusios: nei laiptelių, nei estetinio skonio. Ir toks griezdiškas projektas vykdomas toliau pavandeniui. Nepasitenkinimą Neris krantinų ir pakrantių tvarkymu "Literatūros ir meno" nr. 34 pareiškė net du autoriai atskiruose straipsniuose: dailininkas Vincas Kisarauskas ir inžinierius urbanistas Vaclovas Balčiūnas. Abu autoriai sutaria, kad Neris esanti tvarkoma blogai, kad visą upę ruožą per miestą apimęs projektas esąs netikęs, kad naujas projektas turįs Nerį padaryti poilsio ir pasigrožėjimo vietą. Neris krantai ypač esą sužaloti Antakalnio rajone, o seniau čia buvusi graži krantinė, kurią suardė pokarinės didelės toje srityje statybos.

Neris turinti būti graži upė, bet tai priklausys nuo Vilniaus miesto šeiminių.

— Bėda ir su Druskininkų kurortu. "Literatūros ir meno" nr. 31 net keturi autoriai pasiskelbė rimtą straipsnį apie Druskininkų pušynų naikinimą. Štai tie autoriai: Romualdas Jurgilas, Česlovas Kudaba, Romas Pakalnis ir Gediminas Pauliukevičius. Jie baro kurorto tvarkytą, kad iš pušynuose skęstančio gražaus kurorto daro šių laikų modernų miestą: veda naujas gatves per pušynelius, stato namus. Daugiaukščiai namai nesiderina prie senojo kurorto stiliaus. Ratnyčėlė vėl užsiukšlinta, jos tvėniniai baigia užkurti, anksčiau pravestas "Saulės takas" baigia išnykti, užžėlęs. Ypač negailestingai naikinami šiauriniai pušynėliai, nes į tą pusę plečiamas miestas. Neapdairiai nusausinus balas, miškas neteko vandens ir baigia nudžiūti. Už visa tai atsakingi planuotojai, tvarkytojai, bet jie yra iš galingosios, privilegijuotos klasės, ir jų įveikti beveik neįmanoma.

— Lietuvos astronomas K. Černis šiais metais surado dangaus skliautuose naują kometa. Mokslininkas dirba Fizikos instituto astrofizių skyriuje. Tai jau šeštoji jo surasta kometa. Ji ir pavadin-ta jo vardu. Tai jau devyneri metai, kaip K. Černis stebi ir seka pasikeitimus dangaus skliautuose.

— Jaltoje surengtoje estradinų dainų šventėje laureatų vardą šią vasarą pelnė ir Lietuvos dainininkė: R. Mačiulytė, J. Miščiukaitė, B. Petrikytė, A. Stasiulevičiūtė. Ansamblių vadovavo kaunietis K. Ignatavičius.

— Lietuvos kino studija sukūrė naują vaidybinį filmą "Jo žmonos išpažintis". Scenarijaus autorius rež. V. Žalakevičius, režisierius A. Griekvičius, ope-

Dar viena bėda — tai kitataučių-gudų antplūdis į Druskininkų gydyklą.

— Lietuvos radijo ir televizijos estradinis orkestras dabar yra išaugęs ir išsiplėtęs į stambų muzikos vienetą, kuris atlieka ne tik lengvosios muzikos kūrinius, bet griežti ir sudėtingų muzikos veikalų. Neseniai šis orkestras minėjo savo veiklos 25-erių metų sukaktį. Šiam koncertui talkino net žymieji Vilniaus operos solistai: V. Noreika, E. Kaniava, N. Ambrazaitytė, O. Valiukevičiūtė, R. Siparis ir kiti solistai. Orkestrui vadovauja A. Končius.

— Liaudies meistrų meno paroda šią vasarą buvo surengta Vilniuje, Pilies skersgatvyje. Paroda truko dvi dienas. Tėnykštėje spaudoje giriamasi, kad dalyvavo per 100 liaudies meno meistrų su 200 kūrinių. Buvo net gražių tapybos darbų: gamtos, kaimų, miestų vaizdų, žmonių portretų ir kt.

— Iš Miuncheno buvo į pavergtą Lietuvą atvykę Vokietijos televizijos filminkai. Jie norėjo pasirinkti Lietuvos gamtos ir kultūros vaizdų, bet jiems buvo leista filmuoti tik restauruotą Vilniaus ir Kauno senamiestį, Trakus, Rumsikių etnografinį muziejų.

— Lietuvos astronomas K. Černis šiais metais surado dangaus skliautuose naują kometa. Mokslininkas dirba Fizikos instituto astrofizių skyriuje. Tai jau šeštoji jo surasta kometa. Ji ir pavadin-ta jo vardu. Tai jau devyneri metai, kaip K. Černis stebi ir seka pasikeitimus dangaus skliautuose.

— Jaltoje surengtoje estradinų dainų šventėje laureatų vardą šią vasarą pelnė ir Lietuvos dainininkė: R. Mačiulytė, J. Miščiukaitė, B. Petrikytė, A. Stasiulevičiūtė. Ansamblių vadovavo kaunietis K. Ignatavičius.

— Lietuvos kino studija sukūrė naują vaidybinį filmą "Jo žmonos išpažintis". Scenarijaus autorius rež. V. Žalakevičius, režisierius A. Griekvičius, ope-

Lietuvos atstovybėje Washington. Iš k.: Ona Bačkienė, Aurelija Balašaitienė, Lietuvos atstovas dr. S.A. Bačkis. Nuotr. M. Žitkauskas

GARBŪS SUKAKTUVININKAI

Vasaros atostogų metu teko viešėti JAV sostinėje ir lankytis įvairiose vietovėse, kurios turi istorinę ar kultūrinę reikšmę. Washingtonas turtingas ne vien savo Amerikos istorijos pastatais, muziejais ir paminklais, bet taip pat telkia lietuvių gyvenimo reikšmingas institucijas bei paminklus. Jų tarpe minėtini Pranciškonų vienuolyno pastatai, kuriuose galima rasti akmens lentoj iškalta lietuviškai "Sveika, Marija", Nekalto Prasidėjimo šventovė nepaprasto grožio lietuviška koplyčia, Vliko būstinė ir nepriklausomos Lietuvos simbolinė tvirtovė — mūsų pasiuntinybė.

Rugpjūčio 1 vidurdienį sutartu laiku apsilankiau mūsų pasiuntinybėje, kuri pilnai naudojasi eksteritorialine teise, tuo reprezentuodama nepriklausomą Lietuvos kampelį. Ties pasiuntinybės pastatu, pasipušusiu Vyčiu, stovi dr. S. Bačkus automobilis su diplomatinėmis plokštelėmis. Po remonto pasiuntinybė ne tik atrodo įspūdingai ir tvarkingai, bet ir dvelkia istoriniu orumu, kuris atsi-

spindi žvilgančiame parkete, senoviniuose balduose, seno gintaro rinkiny, skulptūrose ir paveiksluose. Maloni oro vėsinimo sistema buvo labai reikalinga, nes šios vasaros karščiai neaplenkė ir Washingtono.

Dr. S. Bačkis ir jo žmona mane pasitiko nuoširdžiai ir maloniai, apdovodami pasiuntinybės įdomiausius istorinius suvenyrus — nuo Vyriausybės Žinių pilno komplekto, kurių paskutinis numeris išleistas 1940 liepos 22, iki pilno Lietuvos valstybės sutarčių su svetimomis valstybėmis komplekto, apimančio 1919-1939 laikotarpį, nuo įvairių tautodailės eksponatų iš Paryžiaus parodų iki specialių Amerikos prezidentų plakietų ir sveikinių mūsų diplomatinėi tarnybai. Dr. S. Bačkis, turėdamas Charge D'Affaires titulą, naudojasi visomis diplomatų privilegijomis, dalyvauja visuose oficialiuose priėmimuose ir, pagal nusistovėjusią protokolų tvarką, pirmenybį eilę sąrašuose ir priėmimuose yra pačiame diplomatų vidury, apie 20 vietų prieš Sovietų Sąjungos ambasadorių

ratorius D. Pečiūra, dailininkas G. Klėčius, muzikos kūrėjas J. Širvinas. Svarbiausius vaidmenis vaidina R. Stalčinaitė ir J. Budraitis. Kadangi filmas leidžiamas rodyti visuose "Salies" kinuose, tai reikia manyti, kad filme yra apstu sovietinės propagandos.

Jau pradėtas kurti filmas apie Ignalinos atominę elektrą. Filmą rengia žurnalistas G. Skvarnavičius ir J. Šadavičius. Filme būsia nedaug veiksmo, bet svarbių pasikaltėjimų apie atomo tarnybą taikos darbui. Suprantama, kad apie Lietuvos gamtos grožio sužalojimą filmo statytojai visai nekalba.

Dvi valstybinės Lietuvos premijos gavo ir projektotojai. Viena jų teko kauniečiams už Kalniečių gyvenamojo rajono tinkamą suprojektavimą. Antroji teko vilniečiams už Vilniaus šiltnamių kombinato projektą. Šiltnamiuose daržovių ir gėlių auginimas atliekamas gerai įrengtos mechanizacijos būdu.

Istorijos instituto ekspedicija buvo išvykusi į Žemaitiją tyrinėti senkapių, išlikusių Šilalės rajone prie Jūros ir Akmenos upių. Rašo, kad surasta svarbių archeologinių paminklų.

Pr. N.

CAPE COD REDAKTORIUS

(atkelta iš 1 psl.)

laisva, nesiverčia bendrais pareiškimais. Pareiškimo tekstas buvo parengtas ir angliškai ir rusiškai. Rusiškame tekste buvo paminėta, kad reikia apsisaugoti nuo atominio karo. Greičiausiai tai ir sulaukė, kad bendro pareiškimo svečiai nepriėmė.

"Mes sugrįžome"

Iš Tallino jie plaukė rusiškais laivais į Helsinkį. Muitinėje prisikabino prie jų vežamų laikraščių. Tie laikraščiai buvo paimti iš įvairių miestelių, kur jie lankėsi ir kur juos aprašė. Muitininkas pasakė, kad negalima laikraščių nei išvežti, nei įvežti. Tik paaiškinus, kad jie yra žurnalistai ir kaip svečiai lankosi Sovietų Sąjungoje, tada laikraščius paliko.

Kai pasiekė Suomiją, visi pradžioje — jie jau sugrįžo. Pasitiko suomių gidas ir tuoj pasakė: jūs buvote Sovietų Sąjungoje ir dėl to nežinote, kad į Ameriką pabėgo garsus sovietų smuiklininkas.

Pas redaktorių

Kai Cape Cod Times išpausdino šį pranešimą, tada redaktorių aplankė būrelis lietuvių ir jam nunešė lietuviškų dovanų.

Cape Cod vasaros metu būna daug lietuvių. Toje delegacijoje buvo inž. Romas Bričkus, V. Krikščionienė ir dr. Danielius Degesys.

Dobrynią. Patyriau, kad diplomatų vyreniškumą apsprendžia jų paskyrimo metai, o dr. Bačkis savo pareigom buvo paskirtas 1967.

Ponia Ona Bačkienė su pasiūlymu aprode originalius mūsų menininkų darbus, dail. A. Tamošaitienės kilimus, nuostabiai gražų lėlių rinkinį, vaizduojantį lietuviškas vestuves. Malonu buvo susipažinti taip pat su jų sūnaus Ričardo paaugusiais sūnumis, kurie su savo tėvais buvo atvykę į svečius iš Paryžiaus. Negalėjau nesistebėti jų puikia lietuvių kalba, nors Paryžių lituanistinės mokyklos nėra...

Žinodama, kad rugpjūčio 12 ponai Bačkiai atšventė savo vedybinės sukakties aukštinį jubiliejų, negaliu atsistebėti jų jaunatviška dvasia, o išdidus lietuviškumas dvelkia iš jų kiekvieno judesio, kiekvieno žvilgsnio. Garbingam jubiliumui norėčiau palinkėti ir toliau laimės, sveikatos ir jėgų, kad kiekvieną jų žingsnį, kiekvieną darbą lydetų Viešpaties palaima. Ilgiausių metų!

Aurelija Balašaitienė

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakare ir tikimais atveju 516 757-2671. New York ofice LHO patalpose: 88-81 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 212 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parodovė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, New ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Paruošiamas garbingos laidojimas. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUSIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigai kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriusio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SUNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas piktis ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ RADIOJ VALANDA WORCESTER, MA. — WICN 90.5 FM Trečiadieniais 8:30-9:30 v.v., penktadieniais 7:30-8:30 v.v. Inž. Ed. V. Meilus Jr., vedėjas, 23 Shirley Rd., Shrewsbury, MA. 01545. Tel. 617 852-3665.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos Atsiminimai", penkt. WEVD 10-11 val. vak. 97.9 FM. Taip pat "Music of Lithuania", trečiadi., 6:05-7:00 val. vak., iš WSOU, 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Dir. adresas: 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Telef. (201) 753-5836.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburs, sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAM: — IR — MEMORIAMAI
PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIU.

Kasolino
MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENITELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDYMO CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

116-06 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (212) 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

1983

KELIONĖS Į LIETUVĄ

PRAŠYKITE DAUGIAU
INFORMACIJŲ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2126 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: (212) 788-3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers.

341 Highland Blvd. Editorial Office (212) 827-1382
Brooklyn, N. Y. 11207 Business Office (212) 827-3351Publication No. USPS 148-380
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 centsPOSTMASTER: Send Change of Address Notice to: 341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207Eina nuo 1915 m. 1951 m. sujungė AMERIKA, LOS ANGELES DARBININKA ir LIET. ŽINIAS. Prie-
monėms mokėti \$1.00. Straipsniai ir korespondencijos redakcija teisi savo nusizina. Prie-
monėms mokėti straipsniai nebūtinai išreikš redakcijos nuomonę. Uždavinys turėti
ir kalbėti redakcija neturėtų.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCIJOS KOMISIJA.

Šv. Kazimiero metus pasitinkant

Kitais metais sueina 500 metų nuo šv. Kazimiero mirties. Kaip žinome, šiai sukaktis rengiasi ir specialus šv. Kazimiero metų komitetas. Jau išleido medali, rūpinasi, kad Vatikano paštas išleistų specialų ženklą, rengia kitus leidinius. Taip pat rengia ekskursiją į Romą, kur kovo 4, šv. Kazimiero dieną, pamaldas atliks pats popiežius.

Tačiau atskirose vietovėse dar nieko nedaroma. Šis jubiliejus turi būti paminėtas kiekvienoje lietuvių kolonijoje, kiekvienoje lietuvių parapijoje. Juk tai mūsų šventasis, Lietuvos Globėjas. Kad tie minėjimai nebūtų blankūs, jau dabar reikia organizuoti ir planuoti.

Kiek teko girdėti, Connecticuto lietuvių bene pirmieji pajudėjo — jie jau užsisakė pamaldas Hartfordo katedroje. Pamaldose dalyvaus ir vietos vyskupas. Tokios iškilmingos pamaldos pageidautinos ir kitose vietose. Jei galima, reikia pamaldas rengti katedrose, pakviečiant ir vietos aukštuosius dvasininkus bei valdžios žmones.

Šalia pamaldų renkime akademinius minėjimus savo salėse. Kad tie minėjimai būtų didingesni, sudarykime specialius komitetus, į kuriuos įtraukime kuo daugiau lietuviškų organizacijų. Tokiems komitetams išjudėti ir suorganizuoti veiklą reikia daugiau laiko. Taigi šį rudenį jau būtų geriausia proga tokius minėjimų komitetus suorganizuoti. Inicijavos turėtų imtis Lietuvių Bendruomenės vietiniai.

Jie gali pasakyti, kad čia parapijos reikalas. Kunigai tegu visa organizuoja. Manytume, kad ši sukaktis yra visos tautos reikalas, visų reikalas. Visi turime įsijungti, kad sukaktis labiau visus paliestų ir įspasmintų.

Sukaktis duoda progos ir kito-

kus renginius organizuoti. Vienas iš tokių renginių būtų — religinio meno paroda. Daug kur tokios parodos rengiamos, bet lietuvių kažkaip jų vengia. O turime savo religinį meną, jdomų ir nemažą. Dar galima specialiai šv. Kazimiero sukaktis suorganizuoti ir sukurti. Koks didelis lietuvių liaudies menas, kuris didesne dalimi yra grynai religinis. Ir tokie dalykai gali įsitemkti religinio meno parodose.

Tokias religinio meno parodas siūlome surengti New York, Clevelande, Chicagoje, Los Angeles. Aplink gyvena nemaža lietuvių dailininkų. Iš anksto organizuojant, tie dailininkai gali specialiai šiai parodai sukurti vieną kitą religinės temos kūrinį.

Gali būti tokios parodos ir kilnojamos — nuvežamos į kitus miestus. Jei tai būtų pakeliamas, jei nesudarytų daug išlaidų, galima mėginti pervežti visą parodą. Iš Chicago į New Yorką tokią parodą perkelti būtų per brangu. Bet šie abu miestai gali surengti savo dideles religinio meno parodas.

Planuokime ir religinius literatūros vakarus ir religines muzikos koncertus. Lietuvių rašytojai yra sukūrę gana didelę religinę literatūrą. Kiek daug yra religinės poezijos. Galima įtraukti ir senas religines giesmes, jas meniškai paskaitant. Senose kantičkose yra daug poezijos ir grožio, tik reikia mokėti prie jų prieiti ir perteikti publikai.

Turime daug chorų. Visiems juk gera proga surengti savo religinius koncertus. Norime čia pažymėti, kad pirmoje vietoje turi būti atliekami lietuvių kompozitorių kūriniai. Kitų tautų religinės muzikos juk prisiklausome iš vietinių radijo bei televi-

(Kun. A. Svarinskas pats padarė savo bylos — teismo išrašus. Šis išrašas liečia jo kaltinimą, kaltinimo detales ir teismo sprendimą. Medžiagą Darbininko redakcijai atsiuntė Lietuvos Informacijos Centras New York. Tęsinys iš pereinamo Darbininko numerio.)

(Kaltu neprisipažino)

A. Svarinskas teismine po-
sėdyje kaltu neprisipažino. Jis
parodė, kad pasakė jau minėtus
pamokslus, kaip "Katalikų komi-
teto" narys dalyvavo pasirašant
bei pats pasirašė 52 dokumentus,
4 iš jų Maskvoje, perdavė už-
sienio korespondentams.

Be to, pasirašė "Krikščioniš-
ko komiteto" raštą popiežiui
Jonui - Pauliui II, Maskvos
grupės Helsinkio susitarimus
TSRS remiantis dokumentu nr.
69.

Parasė, perskaitė Viduklės
bažnyčioje, pats pasirašė parei-
škimą LKPKCK pirmajam sekretoriui
ir organizavo parašų rinki-
mą po juo.

(Prieš tarybų valdžią nekovojo)

Tačiau A. Svarinskas tvirtino,

zijos stočių. Yra dar laiko, visa
tai galima suorganizuoti ir su-
rengti.

Kas visa tai organizuos? Tad ir
sudarykime specialius komi-
tetus, kurie kuo plačiausiai or-
ganizuotų šv. Kazimiero jubilei-
jinius metus. Tik neatidėkime
šio reikalo. Įsijunkime į darbą
visi!

Kun. A. Svarinskas apie savo bylą
10 METŲ KALĖJIMO — KUNIGYSTĖS VAINIKAS

kad prieš tarybų valdžią neko-
vojo, jos nešmeižė ir nežemino,
o tik norėjo, kad tie visi per-
lenkimai, kurie, anot jo, yra Lie-
tuvijoje, būtų pašalinti. Tuo klau-
simu jis kreipdavosi į rajono
įstaigas, tačiau atsakymo negau-
davo, o priešingai, būdavo bau-
džiamas administracine tvarka.

Jis laikė, kad Bažnyčia yra dis-
kriminuojama, todėl, sakdamas
pamokslus, dalyvaudamas "Kata-
likų komiteto" veikloje bei pasi-
rašydamas jo, o taip pat ir kitų
dokumentus, gynė Bažnyčią ir
tikėjimą.

A. Svarinskas tvirtino, kad pa-
moksluose nešmeižė tarybinės
valstybės ir visuomeninės san-
tvarkos, o tik kėlė pasitaikančius
trūkumus, nurodė, kad daugelis
piktam panaudoja tarybinius
įstatymus ir pažeidinėja konsti-
tucines piliečių teises.

A. Svarinskas nurodė, kad jam
minėtų dokumentų į užsienį
neperduodavo, o tik pasiūlydavo
adresatams. Apie tai, kad jie
panaudojami antitarybinei
propagandai bei skelbiami "LKB
Kronikoje", nežinojo.

A. Svarinskas prisipažino, kad
namuose saugojo "Kontinento"
straipsnių fotokopijas. 3 iš jų
davė Gustavui Gudavičiui, —
tačiau tai nėra antitarybinio tur-
nio literatūra.

A. Svarinskas kategoriškai
neigė, kad "Katalikų komiteto"
dokumentus perdavė JAV pilie-
čiui V. Čukurui išvežti į užsienį.

(Teisiamajam kaltė "įrodyta")
Teisiamajam A. Svarinskui
kaltė įrodyta.

Liudytojai: Pr. Žukauskas, Č.
Valaiša, R. Lipinas, J. Čer-
nauskis, Cernolomskis, A.
Didreivičius, V. Vidra, J. Rasi-
mavičius, M. Budinienė, B. Ar-
lauskienė, V. Labeikis, N. Ber-
notienė, S. Stropus ir kiti įrodė,
kad jie išklauė A. Svarinsko
pamokslus...

(Pamokslų turinys)

Šių pamokslų turinys, o taip
pat ir idėjos kryptingumas yra
šmeižikiško pobūdžio. Antai pa-
mokslė, kurį 1982 rugpjūčio 22
pasakė Veiviržėnų bažnyčioje,
A. Svarinskas tvirtino, kad "pas-
mus bedieviai Bažnyčią surišo ir
muša. Ir sako, kad tai ideologi-
nė kova! Ne! Daiktus vadinki-
me savais vardais. Tai ideo-
loginis chuliganizmas, kuris tę-
siasi keturius dešimtmečius Lie-
tuvijoje".

Pamokslė, kurį jis 1982 birže-
lio 24 pasakė Kybartų bažny-
čioje, šmeižikiškai tvirtino, kad
valdžios organams, kuriuos jis
vadina "bedieviai", patinka
neblaivi tauta".

Todėl teigė: "Jeigu mūsų tauta
bus ištais "trezvilka", tai mes
nieko nepadarysim... Jeigu
lietuvių bus blaivūs, jie pradės
galvoti ne apie rašalą, bet apie
dvasines vertybes.

(Aukštino asmenis, kurie veikė
prieš tarybų santvarką)

Pamoksluose A. Svarinskas
gynė ir aukštino asmenis, veiku-
sius prieš tarybų santvarką, ska-
tino sekti jų pavyzdžiu, ragino
pažeidinėti tarybinius įstaty-
mus, reguliuojančius Bažnyčios
atskyrimą nuo valstybės, nepai-
syti valstybės interesų, o
daugiau laiko ir jėgų skirti "Tau-
tos atgimimo" reikalui.

Štai pamokslė Kybartuose
1982 balandžio 24 A. Svarinskas,
nuteikdamas klausytojus prieš
tarybinę santvarką, teigė, kad ši
medžiaga (kalbama apie LKPKCK
1982 m. IV plenumo medžiagą),
rodo, jog bedieviai tautą atvedė
į fizinę ir dvasinę aklavietę.

(Kas yra kilnus krikščionis?)

Nedviprasmiškai kviesda-
mas klausytojus į kovą prieš
tarybinę santvarką, pamokslė
Varduvas bažnyčioje 1980 lie-
pos 2 tvirtino:

"Matydami šitą sunaikinimą,
nenurimkime, bet priešingai, —
stokim į kovą. Ne tas yra kilnus
krikščionis, kuris moka nupiešti
dabartines gyvenimo negeroves,
bet tas, kuris moka už tiesą dirbti,
kovoti, aukotis, o jeigu reikia
ir mirti. Ir dabar yra daug baž-
nyčios vaikų įvairiuose kalėjim-
uose, lageruose ir jie liudija
gyvą tautos tikėjimą".

(Išiname sukurti naują žemę)

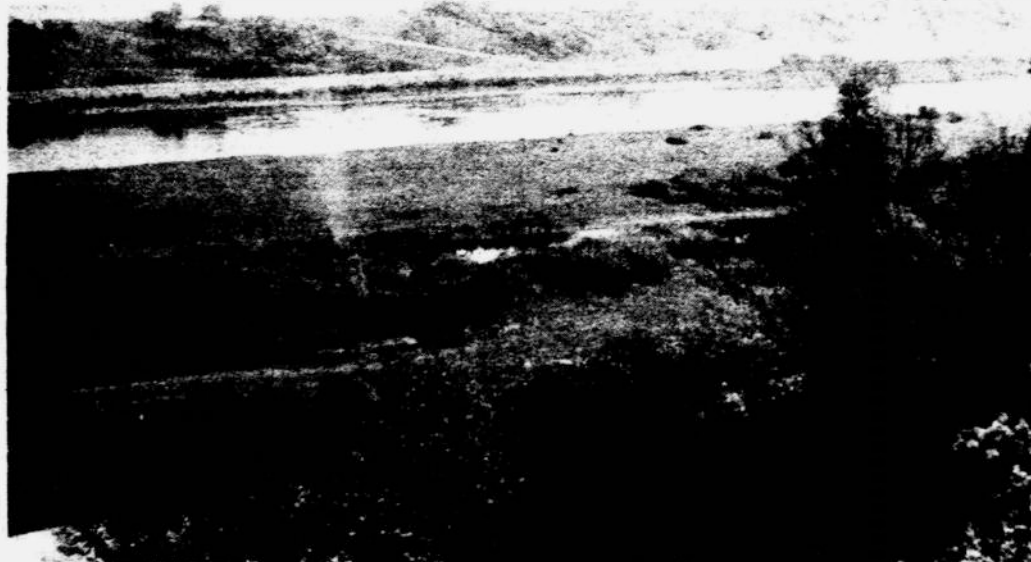
1981 vasario 21 pamokslė Ky-
bartuose A. Svarinskas kvietė...
"Broliai, mes išiname sukurti
naują žemę, naująją Lietuvą.
Išiname sukurti savo Tėvynės
ateitį... Mes išiname į didžią
kovą ir Dievo malonė laimina..."

(Parengė įvairius dokumentus)

A. Svarinskui dalyvauijan-
tuošti bei jo pasirašyti "Katalikų
komiteto" dokumentai yra šmei-
žikiško pobūdžio. Juose bandoma
sukompromituoti tarybinius įsta-
tymus, reguliuojančius Baž-
nyčios atskyrimą nuo valstybės,
giriama Petkus, Jakuninas, Dud-
ko, Skudis, Sasnauskas, nuteisti
bei itin pavojingi valstybės nusi-
kaltėliai, priariama jų nusikals-
tamai veiklai, o už jų suėmimą
ir nuteisimą kaltinami tarybiniai
teisingumo organai.

Šiuo dokumentu įrodinėjama,
kad Lietuvoje persekiojami ti-
kintieji ir dvasiškai, dvasiškai
luosinami vaikai ir jaunimas,
ateistinio auklėjimo išdavoje

(nukelta į 4 psl.)

Nemunas ties Kulautuva turi salą, kuri vadinasi Salynu. Šioje saloje Vytautas 1398 pa-
darė sutartį su kryžiuočių magistru ir pagal tą sutartį buvo atidavęs žemaičius kry-
žiuočiams iki Nevėžio. Be to, kryžiuočiams buvo palikta šiaurinė Suvalkų krašto da-
lis, anapus linijos, einančios nuo Salyno tiesiog į Šešupę, ir kairysis Šešupės krantas.
Už tai ordinas sutiko ne tik nepulti Lietuvos, bet net padėti Vytautui rytuose. Pa-
gal salos vardą ši sutartis ir vadinama Salyno sutartimi. Žiūr. A. Šapokos Lietu-
vos istoriją, 121 psl.

SOFIJA ČIURLIONIENĖ KYMANTAITĖ AUŠROS SŪNŪS DRAMA

7

RUSTEIKIENĖ. Padarysiu ir pamokysiu, kur
jau nepamokius...

ALBINAS. (Bučiuoja ranką). Dėkui už gerą
sirdį... Kad pakelsim įkurtuves — su muzika...

ROŽE. Juk nori pasižioti...

ROŽE. Noriu... (Baldosi už durų. Rustei-
kienė pašoko iš bėgos).

ALBINAS. Tos įkurtuvės bus mūsų su-
suziedavimas geras. Lig to laiko mes tavo tėvą
įveiksim... tik tu manęs klausyk...

ROŽE. (Laiminga). Klausysiu, Albinai,
klausysiu... (Išina Rusteikiene, visa išsigandus,
dotiem žandais vedina).

V SCENA

ŠTOLCAS. Sveika, Rusteikiene... Lyja,
biauru lauke... Pamatėm šviesą ir įėjom pasi-
sildyt.

PETROVAS. Na, matuška, ko taip išsigan-
dus, žandaras neįkš.

ŠTOLCAS. Kieno gryna sumenija — ko reik
bijot?

RUSTEIKIENĖ. Bene čia kas bijo... Sėskit
pas krosnį, šilta — šiandien duona kepta...

ŠTOLCAS. Ana ir Stinkis čia besisildąs.

ALBINAS. (Saltai pasisveikina).

ŠTOLCAS. Čia mano draugas vachmistras

Petrovas.

ALBINAS. Iš tolo matydavau. (Duoda ranką).

PETROVAS. Iš tolo ir aš matydavau...

(Žiūrėdamas į Rusteikiene). Taip ko — atsigert,
ee... matuška...

RUSTEIKIENĖ. (Ima puodukus, pila
alų, tie geria).

PETROVAS. Eh!... biarybė oras... per-
drėkom kiauurai lauke...

RUSTEIKIENĖ. Ko jums vaikščiot... sėde-
tumėt geriau namie.

PETROVAS. Slūžba, matuška.

ŠTOLCAS. Tamstos vyras ir neslūžija ir
namie nėra.

RUSTEIKIENĖ. Į mišką išvažiuo — žabų.

PETROVAS. Rusteika vis kitaip daro; dabar
niekis į mišką nevažiuoja, purvinas kelias — o jis
važiuoja.

RUSTEIKIENĖ. Kuro pritrūkome.

PETROVAS. Na, tegul. O prie to alaus būtų
gerai — ot, taip (Pirstu per dešną įjaukdamas),
lašinėliu... ir duonos.

RUSTEIKIENĖ. (Išima iš spintelės lašinius,
atpjauna gabaliuką, atliekia duonos, užkrauna
lašinių, paduoda).

PETROVAS. Nesigailėk, nesigailėk — pjauk
daugiau!

ŠTOLCAS. (Albinui). Na, ar iš Rygos netu-
rėjai žinių?

ALBINAS. Motina rašo... nori perduoti
savo namus...

ŠTOLCAS. Savo namus... tai jai tur būt
daug duos...

ALBINAS. Dešimt tukstantų duoda... Ji
nori atvažiuoti... ir, žinai, aš norėčiau tuos pono
Tolučio namus pirkti...

ŠTOLCAS. (Tik sulaukę). Vikrus tu, broli.

PETROVAS. (Glemdamas lašinius). Štolcui
neduos!

RUSTEIKIENĖ. (Vėl taip pat prirengia).

PETROVAS. Na, o kantrabandos daug pra-
leidai per tą nedėlią...

RUSTEIKIENĖ. Ne mūsų tai amatas...

PETROVAS. (Pilasi pats alaus). Kai mes vie-
ną kartą nutversim — bus blogai.

RUSTEIKIENĖ. Tai jau aš nežinau, ponas,
ko jūs prie mūsų kabinatės? Ieškot, ieškot, krat-
tot, baidot, o kad mes nieko nedarom, tai jūs
nieko ir nerandat...

ALBINAS. (Rožei nušalini). Tai atmink, Ro-
že. (Rusteikienei). Dėkui už alų, man jau me-
tas namo. (Atsisveikina).

ŠTOLCAS. Palauk, eisim kartu.

ALBINAS. Jums savas kelias, man savas.
(Išina).

VI SCENA

PETROVAS. Mūsų kompanijos nenori, ar ką?
ŠTOLCAS. Kaip jis tuos namus pirs — tai jis
su mūsų rotnistru ir su muitinės valdytoju vie-
nam stale sėdės...

PETROVAS. (Merkdamas Rožei). Gražus
vaikinas — patinka — a?

ROŽE. Man vis tiek.

ŠTOLCAS. (Valgo ir vis žvalgos — pas kros-
nį apžiūrėjo). Tai kur tėvas?

ROŽE. Žabų į mišką išvažiuo.

ŠTOLCAS. Tiek mačiau sausų malkų
prikrauta.

RUSTEIKIENĖ. Tai šalčiams, dabar dar gali
su žabais apsiginti.

ŠTOLCAS. Jūs viso ko turit.

RUSTEIKIENĖ. Kai dirbam, tai turim...

PETROVAS. (Rožei). Ei — panele... už vyro
laikas eiti...

ROŽE. Man gerai ir namie...

PETROVAS. Pas vyrą geriau. Kad aš tokią
balandžiukę parsivesčiau — tai mylėčiau. (Toli
lauke rekia pelėda).

RUSTEIKIEN8. (Pašoko baisiai išsi-
gandus). Tą biarybę pelėda vėl bus į mūsų vietas
įsisukus... (Išina. Pelėda vėl rekia).

VII SCENA

PETROVAS. (Sėsdamas prie Rožės). Kaip
gražiai verpi... kaip greit... ką jau čia taip į tą
kuodelį žiūrėt (Kelia jos smakrą ir kreipia į
save)... pažitūrėk į mane.

ROŽE. (Ištrūksta ir išbėga iš kambario).

VIII SCENA

PETROVAS. Tai gyvačiukas kaip smuko...
ir kaip dar piktai pažitūrėjo... nekenčia manęs
dėl to, kad aš žandaras — eh, buntovščikų
lizdas...

ŠTOLCAS. Man aišku, kad jie turi būti Pro-
suose.

PETROVAS. Pasėdėsim — palauksim, ir —
kaip pareis — puolam ir padarom kratą.

ŠTOLCAS. Dumas tu per visą pilvą į tėvą.

PETROVAS. Kodėl?...

ŠTOLCAS. Pasakyk tu man, kiek tu kartų ir
dieną ir naktį kratą darei... ir laukei pareinant,
ir sulaukęs krato, o ką gavai?

PETROVAS. Ligiol nieko, bet dabar paskir-
ti trys šimtai rublių, jeigu mes jį paimsime.

ŠTOLCAS. Su raštais, su dokumentais, su
knygomis...

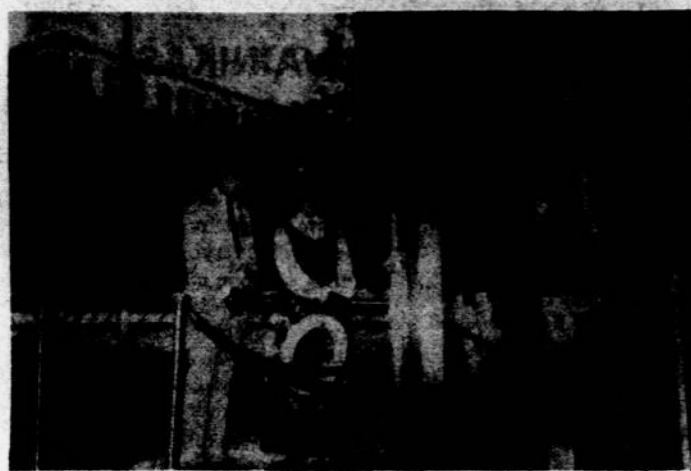
PETROVAS. Taip — taip — taip.

ŠTOLCAS. Mes be Mitės — nieko nepada-
rysim. Dėl to, kad tik lauke galime paimti jį
pilną.

PETROVAS. O jei Mitė apgaus?

ŠTOLCAS. Jam trečdalis, vadinasi, šimtas
rublių, o per daug tam plikiui pinigai kvepia, kad
nesistengtų gauti.

(Bus daugiau)

Lietuvos vyčių c.v. pirm. Loreta Stukienė ir 3-os kuopos pirm. Walter Memenis padeda vainiką prie Laisvės Varpo Philadelphiaj Lietuvos vyčių seimo proga. Nuotr. T. Lepera

70 METŲ DIEVUI IR TĖVYNEI

(Tęsinys iš pr. nr.)

Penktadienis, rugpjūčio 19, buvo pati įspūdingiausia ir darbingiausia seimo diena. 9 val. ryto sesiją atidarė Walter Memenis, visus paklausdamas, ar gerai išsimiegojo. „Labai gerai“, — mes „melavom“, nes kai kurie, atrodo, nė lovos nebuvo matę visą naktį. Per seimą tiek draugų reikia sutikti, kad nėra laiko miegoti.

Pirmas kalbėjo Alfonsas Trainis, centro valdybos išdėstęs. Jis pranešė, kad mūsų organizacija stovi stipriai finansiškai.

Kun. Dambrauskas prašė vyčius jam padėti arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos darbe. Pakartojau a.a. kun. S. Ylos žodžius: „Ar jūs tikrai norit turėti šventąjį?“ Jei norim, turim dirbti. Kun. Dambrauskas visus sugraudino, pranešdamas, kad jo glaukoma blogėja, tad jis ir meldžiasi į gerą Dievulį, kad išlaikytų jo akis, kol arkivyskupas taps šventuoju. Kaip būtų gera, jei šis stebuklas įvyktų per šv. Kazimiero šventę, minint jo 500 metų jubiliejų kitais metais. Buvo pavesta rezoliucija įteikti kun. Dambrauskui \$250, kad pagelbėtų jo darbam.

Vyčių istorijos spausdinimo fondo pirmininkė E. Šaulytė

Solistė Gina Čapkauskienė rugsėjo 24, šeštadienį, 7:30 v.v. koncertuoja Latvų namuose, Rockville, Md., kur drauge vyks ir dail. Adomo Galdiko dailės paroda. Parodą ir koncertą rengia Lietuvos specialus komitetas. Pelnas skiriamas Putnamo seselėms.

Š.m. rugsėjo 24, šeštadienį, 7:30 v.v. Latvų namuose, 400 Hurley Ave., Rockville, Md. rengiama DAIL. ADOMO GALDIKO

DAILĖS PARODA

IR SOLISTĖS GINOS ČAPKAUSKIENĖS KONCERTAS

Dail. A. Galdiko kūrybą aptars skulptorė

MEILA BALKUVIENĖ

Solistė akomponuos pianistė

DIANA ČAMPIENĖ

Po koncerto — valės

Įėjimas — 7 dol., studentams — 5 dol.

Parodą galima įvykti nuo 2 v. popiet. Visas gautas pelnas skiriamas Putnamo seselėms.

Parodą — koncertą rengia SPECIALUS KOMITETAS

ja pagalvojus apie mūsų kenčiančius tautiečius pavergtų tėvynę. Kas yra keli prakaito lašai prieš jų kančias. Jie negali atsigaivinti vėsinamame viešbuty.

Įspūdingas vaizdas — 400 su viršum vyčių žygiuoja su degančiomis žvakutėmis. „Marija, Marija“ giesmės žodžiai pripildė nakties tylą. Daug buvo su tautiniais drabužiais; juos televizijos reporteriai atidžiai filmavo. Eišenos priekį žygiavo garbės sargyba, sudaryta ir JAV karių. Ceremonijas pravedė dr. Jokūbas Stukas ir kun. Antanas Jurgelaitis, OP. Dalyvavo keli Philadelphiaj miesto valdybos nariai, kurie sveikino burmistro vardu.

Olimpiniu greitumu sugrįžom į viešbutį. Manau, kad mus pagreitino šilti tautiniai drabužiai, o taip pat norėjom pasipuoti, ruošdamiesi į Harmonijos koncertą ir šokių.

New Yorko Harmonija, kuriai vadovauja muzikas Viktoras Ralys, tikrai mūsų neapvydė. Kai kurie ją girdėjo pirmą kartą. Daug kam didelį įspūdį padarė graži lietuviška tarsena. Programoje buvo įvairi — visiem skoniams. Man (kaip operų fanatikui) labiausiai patiko duetas iš Mozarto Don Giovanni. Patenkinta dainavau kartu, kol kaimynė kumštelėjo.

Pertraukos metu draugė Teklė į ausį pašnibždėjo, jog svarbus posėdis įvyks 401 kambaryje, tad po koncerto, pasveikinus dainininkus, skubėjau į viešbutį ketvirtą aukštą posėdžiui. Neilgai teko ieškoti 401 numerio. Iš tolo užuodžiau lietuviškos dešros kvapą ir išgirdau „Noriu miego“ dainos garsus su vytiškais žodžiais: „Mes turėjom lots of meetings, dirbom visą metą. Finally atėjo laikas visus priimti“. Atidarius duris, radau žmonių „nuo sienos iki sienos“. Atrodė kaip New Yorko „rush hour“. Švečius priiminėjo Teklės vyras Jim Pryor. Susigrūdimo karščiui mažino „persidirbę“ vėsinant ir pilnavonia ledo gabaliukų, kurie vėsinė ne tik mus, bet ir ką kita... Ant lovos sėdėjo „lietuviškų dainų su vytiškais žodžiais“ kūrėja Elena Šaulytė ir vadovavo dainoms. Dainuoti padėjo Harmonijos vyrai ir su akordeonu Tomas Strolia iš Chicago.

Sunku buvo atsikelti kitą rytą, bet laukė svarbūs darbai. Svarbiausias uždavinys — išrinkti

10 METŲ KALĖJIMO — KUNIGYSTĖS VAINIKAS

(atkelta iš 3 psl.)

vyksta asmenybės degradavimas ir vystosi amoralumas.

Daugelyje šių dokumentų prašoma užtarimo, pagalbos tariai kenčiančiai lietuvių tautai.

(Savo bute laikė draudžiamą literatūrą)

A. Svarinskas savo bute laikė platinimo tikslu Abduszachmano Aytorchamovo straipsnius „Ribbentropo-Molotovo faktų užkulisinė istorija“, „Abramo Terzo „Žmonės ir žvėrys“, pagaminti iš rinkinio „Kontingentas“ kopijos ir buvusio Vengri-

jos kardinolo Mindzenty memuarai „Naujųjų išbandymų akivaizdoje“.

(Teismo sprendimas)

Teismine kolegija nusprendė: Alfonsą Svarinską, Vaclovo sūnų, pripažinti kaltu padarius nusikaltimą, numatytą Lietuvos TSR baudžiamojo kodekso 68 str. 1 dalimi ir nubausti laisvės atėmimu septyneriems metams. Paskirti A. Svarinskui papildomą bausmę — nutėmimą trejiems metams.

Laisvės atėmimo bausmę atlikti A. Svarinskui paskirti griežto režimo pataisos darbų kolonijoje bausmę, skaičiuojant nuo 1983 m. sausio 26 d.

Priteisti iš A. Svarinsko 161.67 rub. teismo išlaidų valstybei.

Nuosprendis galutinis, kasacine tvarka neskundžiamas ir neprotestuojamas.

Pirmininko pavaduotojas M. Ignatas.

(10 metų kančios)

Taigi, broliai kunigai... Dievas man skyrė kankinimo dalį. Todėl belieka pateisinti Dievo malonę. Šie 10 m. kančios ir vargo bus man kunigystės vainikas. Melskimės vieni už kitus, kad nepalūžtume po Viešpaties kryžiumi.

Buvo padaryta alizija, kad pasektų D. Dudko pavyzdžiu, bet šita pagunda nepadarė jokio įspūdio.

1983 m. birželio 8.
Kalinyš Viešpatyje
kun. Alfonsas S.

naują centro valdybą. Perrinkom veik tą pačią. Loreta Stukienė liko pirmininke 3-čiai kadencijai.

Taip pat dalyvavau įdomioj paskaitoj apie gintarą. Paskaitininkė Teresė Balčiūnienė iš Wisconsin, kurią visi vadina „Amber Lady“, mum aiškino, kaip sužinoti, ar gintaras yra tikras, ar tik pigi plastika. Po paskaitos visi turėjom daug klausimų. Taip pat per šią sesiją Anna Wargo, mūsų centro valdybos kultūros komiteto pirmininkė, įteikė pažymėjimus Lietuvos kultūrai pasidariusiems nariams.

Vakare gražiai išpuošto salėj įvyko banketas. Jį pravedė W. Swekla. Tarp garbės narių buvo vysk. V. Brizgys ir Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis. Philadelphiaj arkivyskupijai atstovavo kancleris prel. F. Staškus. Tarp kitko vysk. V. Brizgys padėjo, kad jam nereiks toli keliauti kitą kartą, nes 1984 vyčių seimas bus Chicagoj. Dr. St. Bačkis padėjo už vyčių auką atstovybės remontui.

Šešiem vyčiam junjoram buvo įteiktos stipendijos, kurių suma viršijo kelis tūkstančius dolerių. Siemot stipendijų fondui suėjo 25 metai. Pirmieji gavėjai buvo dr. Algirdas Budreckis ir dr. Denis Mažeika.

Garbės narių komitetas, kuriam pirmininkauja Antanas Mažeika, pranešė, kad šiuo metu yra 31 garbės narys. Per visus organizacijos gyvavimo 70 metų buvo 81 garbės narys.

Banketo metu garbės narystė buvo suteikta Mary Kober.

Šis seimas buvo 70-tasis. Pirmą sykį mus pagerbė savo dalyvavimu Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis. Dalyvių skaičius buvo gausiausias. Išdalinta įvairiem labdaros darbam ir stipendijom daugiau pinigų kaip bet kada. Gerai pasirodė mūsų jaunimas, kuris keliomis progomis linksmino mus „senius“. Didelė dalis seimo pravedta lietuvių kalba. Patvirtintas įstatymas: vyčių fondo, kurio procentai bus naudojami įvairiai veiklai. Tad ir gerai Loreta Stukienė pasakė seimo gale: „Buvo geri metai ir geras bei vaisingas seimas“.

Banketo uždarymo maldą sukalbėjo kun. E. Wassel, šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas. Visus pakvietė rytojau dieną dalyvauti seimo uždarymo mišiose.

Sekmadienį ilga vyčių eilė su vėliavomis, pasipuošę tautiniais drabužiais, išslinko prie šv. Kazimiero bažnyčios. Per „auksčius“ mūsų narius negalėjau gerai matyti, tad užsikoriau ant vargonų. Buvo įspūdingas vaizdas. Paskui vėliavas žygiavo nariai, kuriem per mišias buvo į-

ŠIOS VASAROS „AIDAI“

Aidų Nr. 4, kuris išėjo baigiantis vasarai, pagrindinį dėmesį skiria Lietuvių Dienom, šią vasarą įvyksiom Chicagoje. Vytautas Volertas įžanginiame straipsnyje įvelgia į tą didingą lietuvių manifestaciją su tam tikru rūpesčiu, kas bus vėliau, kai dabartiniai rengėjai ir dalyvautojai bus palenkę senatvės. Jaunoji karta šio renginio organizavime nepasizymėjo. Kun. Juozas Pruskis labai detališkai aprašo Lietuvių Dienų eigą apžvalginėje žurnalo dalyje. Tai beveik dokumentinis vaizdavimas viso to, kad vyko, naudingas ateities tyrinėtojam.

Jaunosios kartos kultūrininkas, galįs gražiai rašyti lietuvių kalba, Algis Norvilas pateikia studijinį straipsnį „Kaip pasirenkama vartoti viena kalba vietoj ki-

teiktas 4-tas vyčių laipsnis. Nauja centro valdyba davė priesaiką. Savo dalyvavimu vyčius pagerbė Lietuvos atstovas dr. St. Bačkis. Prie altoriaus stovėjo dvi didelės nuotraukos ir liūdnam į mus žvelgė — kunigai Sigitas Tamkevičius ir Alfonsas Svarinskas... prašė mūsų maldų.

Po mišių nusifotografavę, skubėjom atsiseikinti su naujais ir senais draugais. Per atsiseikimo nimo priešpiečius, Jonas Paukštis, Chicago 36 kuopos pirmininkas, pakvietė visus atvykti į seimą, nes 1984 seimą globojo jo kuopa. „Mano užuojauta tau“, — linkėjo pagaliau atsikvėpęs Walter Memenis, 3 kuopos Philadelphiaj pirmininkas. „Nesirūpink mūsų kuopa turi daugiau kaip 500 narių, visi padės“, — atsakė Paukštis.

Seime susitikome senus draugus ir susipažinom su naujais. Viena iš šių naujų — Anne Marie „Mantė“ Lepera, ką tik išrinkta į viešųjų reikalų komitetą pirmininke. Loreta Stukienė mus supažindino ir linkėjo bendradarbiauti. „Atrodo, bus šilti ryšiai. Per kelias savaites jau gavau iš jos daug korespondencijos.“

Baigiant, kaip spaustuvės tarnautojai, man gerą įspūdį padarė seimo žurnalas. Profesionaliai suredaguotas ir švariai išleistas. Jame išvardinti visi, kurie bent kiek prisidėjo prie seimo ruošos darbo. Atidžiai jį peržiūrėjus, pasigedau Elenos Šaulytės, kuri buvo pridėjusi ranką prie daug seimo idėjų. Gal per klaidą jos vardas paleistas?

Važiuojant namo, šie dainos žodžiai skambėjo mintyse: „Kitą metą kur mes vyksim, oi, oi, oi? Chicago jau mūsų laukia, oi, oi, oi, oi, oi!“

Dalia Bulvičiūtė

tos“. Straipsnis įdomus visiem, nes liečia dabartinę lietuvių iš-eivijos problemą — mūsų kalbą, kuri palengva tilsta vartosenoje. Jurgis Jankus jam įprastu sąmo-jum apžvelgia mirusio kun. Sta-sio Ylos gyvenimą bei visuome-ninius ir kūrybinius darbus, pa-vadinamas jį „Uola vidury upės“. Aušra Sluckaitė-Jura-sienė Aidų skaitytojus sudomins pjese „Didysis dykvietsis žaidi-mas“, būtent prie „Genezės“, šv. Jono evangelijos ir LKB Kronikos. Labai originali poe-zija.

Apžvalginėje žurnalo dalyje A. Rubikas meta kritišką žvilgsnį į prel. Lado Tulabos šv. Rašto vertimo komentarus. Iečiančius mišias, A. Kašubienė ir R. Cer-keiūnienė skirtingais atžvilgiais apibūdina dail. Reginos Ingele-vičienės kūrybą, kuria iliustruo-tas šis Aidų numeris. A. Vai-čiulaitis rašo apie Maironį, kaip jis apibūdinamas pasaulio en-ciklopedijose ir leksikonuose. Lietuviškojo gyvenimo įvykiai apžvelgiami skyriuje „Mūsų buitėje“.

Be to, išsamiai recenzuojamos šios knygos: Jurgio Jankaus „Pa-parčio žiedas“ — Vytautas Dy-nas; Liūnės Sutemos „Vendeta“ — R. Šilbajoris; Adolfo Marke-lio „Nebaigtoji simfonija“ — V. Kulbokas, J. Liepinis recenzuoja keturis šio meto romanus iš Rytų Europos.

Aidai — dviemėnesinis žurna-las, redaguojamas Leonardo Andriekaus. Talkina Kęstutis Trimakas ir Vytautas Volertas. Prenumerata 15 dol. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. A.K.

RUGSĖJIS—LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS MĖNUO

Šis mėnuo yra skirtas Lietuvių Bendruomenės organizacijinei veiklai sustiprinti.

Pirmiausia susimokė-kime solidarumo mokesčius. Suraskime savo apylinkės išdėstinius ir jiems sumokėkime priva-lomus mokesčius!

Leiskime savo vaikus į šeštadieninę liuanistinę mokyklą!

Padėkime vieni kitiems, kad gražiai veiktų mūsų organizacijos!

1983 Aušros m. rugsėjo 1 d.

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION

PRANEŠIMAS LIETUVIŲ FONDO NARIAMS

Lietuvių Fondo Taryba 1980 m. rugsėjo 5 d. posėdyje svarstė Lietuvių Fondo narių kredito kooperatyvo steigimo klausimą, kurį referavo adv. Povilas Žumbakis. Lietuvių Fondo taryba kredito kooperatyvo steigimui pritarė ir pakvietė P. Žumbakį tam projektui vadovauti. Pagal steigimo nuostatus, Lietuvių Fondo Fed. Kredito kooperatyvo nariams galėjo būti pilnvaldžiai Lietuvių Fondo nariai.

Federalinės kredito unijos (kooperatyvai) yra savarankiškos organizacijos, vadovaujamos direktorių, kuriuos išrenka tos unijos nariai.

Lietuvių Fondo kredito kooperatyvas, praktiškai pradėjęs veikti 1981 metų pavasarį, per nepilnus dvejus su puse savo veiklos metus išaugo į keturių milijonų finansinę instituciją. Prie to augimo lemiančiai prisidėjo geras Lietuvių Fondo vardas ir jo moralinė parama.

Lietuvių Fondo Federalinio kredito kooperatyvo direktorių taryba šių metų rugpjūčio mėnesį padarė slaptą nutarimą sujungti kooperatyvą su Lietuvių Fed. kredito unija „Kasa“, Richmond Hill, N.Y., vadovaujama Vytauto Vėbelio. Apie šį nutarimą Lietuvių Fondo vadovybė nebuvo informuota, todėl už pasekmes nesilima jokios atsakomybės.

Informuojame Lietuvių Fondo narius, kad jų indėliai, laikyti Lietuvių Fondo Fed. kredito kooperatyve, nuo šių metų rugsėjo 1 d. pervedami į Lietuvių Fed. kredito kooperatyvą „Kasą“ New Yorke.

Nors narių — indėlininkų rinkti direktoriai ir toliau tvarkys kooperatyvą „Kasą“, bet jie neturės jokių ryšių su Lietuvių fondu.

Stasys J. Baras
Lietuvių Fondo Tarybos
Pirmininkas

Viktoras K. Naudžius
Lietuvių Fondo Valdybos
Pirmininkas

45-TIEJI METMENYS

ALFONSAS NAKAS

45-tieji METMENYS

Kone pusė šio brandaus žurnalo numerio puslapių skaičiaus paskirta Vincui Krėvei (94 iš 192), net nepaisant, kokia proga (100-jo gimtadienio) jis čia taip pagerbiamas. V. Krėvės tema yra penki gabalai (atleiskite gramozdišką pavadinimą!), ir apie kiekvieną turį šį tą pasakyti.

V. Daugirdaitės-Sruogienės atsiminimų skirsnis „Vincas Krėvė kasdieniniame gyvenime“ išsidriekęs net per 27 puslapius (iš jų 2 pusl. skirti 4 nuotraukoms). Tai nepaprasto įdomumo ir, tikrai, didelės vertės rašinys, rašomas ne tik velionies buvusios studentės, buvusios kolegės, bet ir artimos šeimos draugės. V. D. -S. rašo šiltai, įtikinamai, Pažiūrį į V. Krėvę iš įvairių pozicijų ir daugelio metų slinkty. Mini daugelį pavardžių. Nepaisant artimos draugystės, tad pasakojime ir teigiamųjų persvaros, nevengia atskleisti ir vieno kito tamsesnio bruožo. Trumpai kalbant, kai V. Daugirdaitės-Sruogienės nebebus, tokių atsiminimų apie Krėvę niekas nebeprašys.

Ilona Gražytė-Maziliauskienė kritikos žvilgsniu permeta „Raganiaus“ apysaką (str. pavad. „Vincas Krėvė Raganius“), paliesdama ir kitus V. Krėvės kūrinis. Tai įžvalgos kritikos darbas, kurį perskačius kyla tipas aptariamo autoriaus kūrybai skaityti.

Prieš keletą metų V. Maciūnas METMENYSE paskelbė dešimtis V. Krėvės laiškų, rašytų daugumai bei kolegoms. Šiame numeryje, Aldonai Krėvaitei-Mošinskienei leidus, Kostas Ostauskas skelbia Jono Aisčio (kai kurie pasirašo Aleksandričaus), Mykolo Biržiškos ir Vaclovo Biržiškos laiškus, rašytus V. Krėvei, arba ilgesnių laiškų tik ištraukas. Tai laiška, rašyti 1944-1954 laikotarpį. Tiek turiny, tiek ir K. Ostausko paaiškinimuose atsispindi ne tik laiškų autorių, bet ir adresatų asmenybės.

Nasolės Martinaitės referatas „Krėvės Raganius ir Mero Stripizės sintaksinių semantinių pozicijų“ panagrinėja abiejų rašytojų minimuose kūriniuose naudojamus veiksmažodžius ir atskleidžia, ko vienas ir kitas pasiekia. Autorė neprasitaria (o būtų įdomu žinoti), kodėl kaip kartas šalia V. Krėvės nagrinėjimui ji pasirinko I. Merą, ne kurį kitą rašytoją?

Pagaliam, pačiame žurnalo gale, spausdinamas Broniaus Vaskelio rašinys „Vertingas, bet suatspalvėjęs, mokslinis darbas“. Tai Vilniaus Lietuvių kalbos ir literatūros instituto leidžiamų filologinių darbų serijos „Literatūra ir kalba“ XVII tomo, skirto Vincui Krėvei, recenzija. Neslėpdamas susižavėjimo minimo tomo teigiamybėmis, B. Vaskelis drąsiai ir pastabiai nurodo visą eilę nutilėjimų bei iškreipimų tiesos.

Tiek apie V. Krėvę. Mačiau, kad kiekvienas šios apžvalgos skaitytojas perprato, kokia vertinga tai medžiaga.

O kiti šiuo METMENŲ rašiniai? Turbūt labai vertingas yra (semantikos profesoriaus) Algirdo J. Greimo darbas „Sakmė apie Šovį, vėlių vedlį“. Iš tikrųjų pati sakmė, arba mitas, tarp kitko — iš 1261 metų, užima tik vieną puslapį, o A. J. Greimo teksto analizė nusitęsia per 21 puslapį. Gera buvo šį darbą, su jo visais makabriškais ir kitaip

fantastiškais niuansais skaityti, bet, atsiprašau... beveik nieko nesupratau.

Spausdinama dviejų poezių kūrybos: Vitalijos Bogutaitės ir Eglės Juodvalkės (gaila, kad ne Juodvalkės). Abiejų haliotios eilės. Abiejų ritmingos ir prasmingos. Abiejų, skaitant keltiną kartą, vis liūdnės.

Skaitytojai supažindinami su dailininke Ivona D. Kaz-Jepsen ir aštuoniais jos dailės pavyzdžiais — monotipais. Supažindinami? Tik kad gimė Lietuvoje, kad moteris. Vienuolikos eilučių biografijoje daug nežinomųjų. Ak, ir kas gi monotipas? Mano po ranka turimas D. I. k. žodynas (jo čikagiškė 1962 laida) tai vadina spausdintu renkamąja mašina, ne žodžio apie meno rūšį ar tos mašinos naudojimą meno techniką.

Labai įdomus Algio Mickūno rašinys „Demoniškos akivaizdos“ — apie poeziją demonų temomis ir tos rūšies poezijos kūrėjus. Lietuviuose demonišką kūrybą puoselėjęs tik Alfonsas Nyka-Niliūnas.

Į tris puslapius dedamos 6 Jono Dovydeno nuotraukos. Keturi puslapiai paskirti Algio Budrio labai sofistikotai novelei „Kaina“ (iš anglų k. vertė Guoda Antanaitė).

„Kultūrinio pasaulio“, jau akis gadinančių petitu, spausdinami dar keli vertingi dalykai: Tomo Venclovo „Išėjimo ir kultūrinis procesas“ (apie skirtingas emigracijas ir jų vertę — su optimistiniu akcentu); Romo J. Misiūno „Apie saviškius ir universalias vertybes“ (Tomo Venclovo publicistikos leidinio „Lietuva pasaulyje“ autoriui palanki recenzija); R. Šilbajorio „Eilėraštis ir jo evoliucija“ (Vilniuje 1979 išleisto J. Girdzinskio veikalas „Lietuvių eilėdara, XX amžius“ recenzija); jau anksčiau minėta B. Vaskelio recenzija.

Kas aukoja.
Tas Lietuvą vaduoja!

KASA NEW YORKE IR CHICAGOJE

Rugsėjo 1 per Margučio radiją Chicagoje ir rugsėjo 4 Laisvės Žiburio radijo programoje buvo paskelbta ypatinga žinia apie dviejų lietuviškų kredito unių susijungimą. Chicagoje veikiančios Lietuvių Fondo kredito unijos vadovybei pageidaujant ir New Yorko KASOS direktorių tarybai pritariant, šios dvi įstaigos kreipėsi į federalinės valdžios kredito unių administraciją, prašydamos leidimo susijungti. Leidimas buvo gautas labai greitai. Nuo š.m. rugsėjo 1 Chicagoje Lietuvių Fondo Kredito Unija prisijungia prie New Yorko įstaigos ir pasivadina tuo pačiu KASOS vardu. New Yorko KASA su 12 milijonų dolerių indėlių turto ir finansiniais tvirtiniais bei dinamika organizacija tapo šių dviejų Kredito unių centru. Susijungus su Chicago, KASOS turtais pakyla iki 16 milijonų dolerių ir organizacijos aktyvumas nepaprastai prasplečia. Jau dabar planuojama rudeniui atidaryti KASOS įstaigą St. Petersburg, Floridoje, o ilgainiui ir kitose centrinėse lietuvių kolonijose.

Kredito unijos yra sukurios kooperatyviniais pagrindais, patarnavimui glaudaus ryšio žmonių grupėms. Jos yra kontroliuojamos valdžios įstaigų ir taupytojų indėliai jose yra apdrausti iki 100,000 dolerių kaip ir bankuose. Kredito unijos tačiau turi žymiai mažesnes išlaidas, negu bankai. Per saugius investavimus ir paskolas uždirbtas pelnas neina direktorių algoms ar valstybiniam mokesčiui, bet yra paskirstomas nariams-taupytojams. Todėl ir New Yorko federalinė kredito unija KASA jau ilgą laiką taupytojams moka 9% už paprastą taupomąsias sąskaitas, duoda aukštus nuosimčius už įvairių rūšių sertifikatus ir suteikia pagrindinius banko patarnavimus savo nariams.

Chicagoje taupytojams dividendai taip pat pakeliami iki 9% ir praplečiamos įstaigų valandos bei personalas. Tikimasi, kad Chicagoje lietuvių puikiai supras pelningesnio taupymo naudą KASOJE ir gausiai įsijungs į bendrą lietuvišką KASOS finansinę organizaciją.

Augant turtui ir kylant pelnui, ši lietuviška institucija patarnaus ne tik pavieniui nariui, bet padės ir visai lietuvių kultūrinei veiklai. Jeigu kitos tautinės grupės gali suburti finansines jėgas savo interesų apgimui, tai kodėl ne lietuvių? Federalinė lietuvių kredito unija KASA yra pozityvus žingsnis tai finansinei jėgai suburti, kuri pakels mūsų tautiečių gerovę ir išlaikys mūsų gyvybinę kovą už laisvę Lietuvoje bei tautinį solidarumą įsivijioje.

Alg. Š.

WATERBURY, CONN.

Bendruomenės vakaras

Spalio 1, šeštadienį, 7.30 v.v. Sv. Juozapo mokyklos didžiojoje salėje, 29 John Street, Waterbury, Conn., rengiamas metinis bendruomenės vakaras.

Programą atliks Harmonijos kvartetas iš New Yorko. Vado-vaus muzikas Viktoras Ralys.

Sokioms gros Terri-Martin orkestrams. Pasivašinimui bus užkandžių bufetas ir atgaivos stali. Įvairūs laimėjimai.

Įėjimo kasa — 7.50 dol., jaunimui — 4 dol.

Rezervacijos reikalu ir dėl bi- lietu kreiptis į Spaudos knygy- ną, tel. 756-5173, arba į Aldoną Raugaliene, tel. 756-5339.

Vakara rengia LB apylinkės valdyba.

Lietuviška knyga laukia, kad kas ją skaitytų!

— Vytautas Beliajus spalio 22 Denver, Colo., švęs „Vil- ties“ žurnalo 42 metų sukaktį. Programoje pasirodys 5 tautinių šokių grupės, tarp jų ir Denve- rio lietuvių „Rūtis“ grupė.

— Lietuvių fotografų meniškių nuotraukų dviliktos metinės pa- roda Chicagoje, Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje, vyks spalio 21-30.

— Kauno arkivyskupijos, Br. Kvikių Lietuvos bažnyčių III tomo, sutiktuvės Chicagoje, Jaunimo Centro kavinėje, įvyks spa- lio 28. Rengia Amerikos lietu- vių bibliotekos leidykla.

— „Atėities“ vakaras įvyks spalio 15 Chicagoje, Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

— Margučio radijo programos koncertas Chicagoje Jaunimo Centro didžiojoje salėje vyks spa- lio 16. Programoje: Vytas Bakys, Robertas Mockus, Rūta Pakštai- tė ir Carmen Valenčūnas de Michael.

— Lietuvių Fondo balius Chi- cagoje Jaunimo Centro didžiojoje salėje įvyks lapkričio 5.

— Chicagoje aukštesniosios lituanistinės mokyklos vakaras Jaunimo Centro didžiojoje salėje įvyks lapkričio 12.

— Šeštasis teatro festivalis įvyks lapkričio 23-27 Chicagoje Jaunimo Centre. Rengia JAV LB Kultūros taryba.

— Lituanistikos katedrai steig- ti 1000 dol. suaukojo Mokytojų studijų savaitės Dainavoje daly- viai. Katedrą tikrai turėsime, jei kiekvienas skyrus ar drauge per suvažiavimus bei renginius reikalą priminsime ir pa- remsime. Čekius rašyti ir siųsti: Lithuanian World Community Foundation, 5620 So. Claremont, Chicago, Ill. 60636.

— Lietuvių operos choras nau- jo sezono repetitijas pradeda rugsėjo 30 Jaunimo Centre, Chi- cagoje. Tai bus jau 28-ji metai kai lietuvių opera stato lietuvių ir pasaulinio garso kompozitorių veikalus.

— Stasys Jokubauskas, Palos Park, Ill., aštuonių narių PLB valdybos kooptuotas devin- tuoju jos nariu finansinių reika- lų vicepirmininko pareigom. Inž. Jokubauskas pasižymėjo paskutiniame Mokslo ir kūrybos simpoziume bei II Pasaulio Lie- tuvių Dienose sėkmingai atlik- damas lėšų telkimo ir kitus or- ganizacinio pobūdžio uždavi- nius.

— Kan. J. Tumo-Vaižganto mirties 50 m. sukakties minėji- mas Chicagoje Tautiniuose na- muose įvyks spalio 9. Rengia Korpl Neo-Lithuania ir Lietuvių tautinės Sąjungos Chicagoje sky- rius.

— Draugo dienraščio metinis banketas bus spalio 8, šeštadi- nį, 7 val. vak. Chicagoje Jauni- mo Centre.

— Lietuvių katalikų moterų organizuotos veiklos 75 metų sukakties minėjimas įvyks spa- lio 22, šeštadienį, 3.30 val. po- piet Toronto, Priskelimo pa- pijos salėje.

— Poetas Bernardas Bradžio- nis spalio 7 duos savo poezi- jos rečitą Dayton Beach, Fla., lietuviams. Poetą globos ir jo ke- lionė rūpinasi Dalila ir Balys Mackialos.

— Balso spaudos komisija su- daro Feliksas Andrius, kun. Antanas Batrašūnas, Bronius Bieliukas, Birutė Jasaitienė, Vytautas Kasniūnas, Stasys Va- nagūnas. Komisija ruošiasi Balfo rudens vėjui.

— Frank Passic, lietuvių kil- mės amerikietis, „Numismatic“ žurnale parašė ilgą straipsnį apie dail. Petrą Rimšą. Straipsnis pa- vadintas „The Medals of Petrus Rimša“ ir užima 19 žurnalo pus- lapų. Straipsnis iliustruotas P. Rimšos medalių nuotraukomis.

— Kanados Lietuvių diena šiemet rengiama Londone, Ont., spalio 8-9.

Šv. Kazimiero medalis, išleis- tas jubiliejui rengti komiteto, jau gaunamas Darbininko adminis- racijoje. Medalis bronzinis, įde- tas į plastikinę dėžutę. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridodamas dar 1 dol.

SPECIALI 14 DIENŲ
EKSKURSIJA
SU 11 DIENŲ LIETUVOJE
Proga sutikti naujus Metus su
giminėmis

Gruodžio 27, 1983 iki
sausio 9, 1984 — \$1,499.00
Maršutas: 1 diena Maskvoje,
11 dienų Lietuvoje
1 diena Frankfurte

Išskridimai iš Bostono ir New
Yorko su Lufthansa oro linija
Dėl smulkesnių informacijų
kreipkitis:

BALTIC TOURS
293 Aubur St.
Newton, Mass. 02166
617 965-8080/ 969-1190

LIETUVIŲ MOTERŲ FEDERACIJOS
NEW HAVENO KLUBAS,
minėdamas savo 20 metų gyvavimo sukaktį,
rengia

RELIGINĖS MUZIKOS
KONCERTĄ

š.m. rugsėjo mėn. 24 d., šeštadienį, 6 v.v., Šv. Kazimiero
bažnyčioje, 336 Greene St., New Haven, Conn.

Programoje dalyvauja:
DAIVA MONGIRDAITĖ (sopranas)
JOHN BERNARDO (vargonai)
ir ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS
DAINININKŲ GRUPĖ.

Įėjimas — laisva auksa. Po koncerto bus valėsės.

MALONIAI Kviečiame ATsilankyti!

KELIONĖ Į ROMA

ŠV. TĖVAS JONAS PAULIUS II
DALYVAUS LIETUVIŲ IŠKILMĖSE
ROMOJE MININT ŠV. KAZIMIERO
500 METŲ MIRTIES SUKAKTĮ
1984 KOVO 4

Popiežius Jonas Paulius II:
„Pusė mano širdies priklaus-
so Lietuvai“

Šv. Kazimiero Jubilėjaus Centrinis Komitetas ragina viso pasaulio lietuvius tuo metu apsilankyti Romoje ir dalyvauti iškilmingame Šv. Kazimiero minėjime. Organizuojamos grupinės kelionės viena ir dviem savaitėm. Paimti du didžiuliai Pan Am lėktuvai. Išvykstama vasario 26, grįžtama kovo 5 arba kovo 12.

KELIONĖS KAINA:	8 DIENOS	15 DIENŲ
Iš Los Angeles	\$1,165	\$1,655
Iš Chicago, Floridos	1,065	1,555
Iš Clevelando, Detroito, Toronto, Montrealio	1,040	1,530
Iš New Yorko	965	1,455

Dėl kainų iš kitų miestų teirautis agentūroje VYTIS.

Į kainą įskaito viskas: skridimai Pan Am linija, transportacija iš aerodromų į viešbutį ir atgal, iluksusinis viešbutis. Romoje 8 dienas (Midas Palace ar pan.), lengvi pusryčiai ir pietūs kiekvieną dieną, lankomos įdomios vietos, nešiojamas bagažas, dalyviai vežiojami autobusais į oficialias jubilėjaus iškilmes.

Dviejų savaitių kelionėje bus applanomi Florencija, Venecija, Asyzius, Milanas. Keliaujama patogiais iluksusiniais autobusais. Bus pakankamai laiko pabendrauti, apsilankyti. (Dolerio vertė Italijoje labai pakilus).

Registruotis priskaitant \$100 už asmenį kelionės agentūrai.

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE INC.
2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
(212) 769-3300

ŠV. KAZIMIERO 500 METŲ JUBILIEJAUS
CENTRINIS KOMITETAS

VYTAUTAS VOLERTAS, FIRM.
KUN. ALGIMANTAS BARTKUS,
KELIONIŲ KOORDINATORIUS
ROMAS KEZYS, KELIONIŲ AGENTAS

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. dr. M. Švelkauskas sutiko šioms laiškele dviem pasikėlimams ir patarimų teisinis klausimas Darbininko aktyvumams. Klausimai skaitini jos adresu: Dr. M. L. Švelkauskas — Attorney-at-Law, Boston Five Bank Bldg., 1895 Centre St., Boston, MA 02132

IGALIOJIMAI IR TEISĖS

KLAUSIMAS

Prieš keletą savaičių skaičiau Tamstos atsakymą Darbininke testamentu sudarymo reikalu tiem, kurie turi giminių Lietuvoje. Kadangi aš esu suinteresuotas žmogus, turintis Lietuvos žmogą ir sūnų, tuoj nuėjau pas savo advokatą, kuris man buvo surašęs testamentą prieš keletą metų, ir jam aiškinau ką Tamsta sakai.

Jis man pasakė, kad kiekvienas žmogus turi teisę būti atstovaujamas; todėl, jei mano šeima išduos įgaliojimą sovietų advokatai jam atstovauti mano palikimo byloje, Amerikos teismas neturės teisės tokio įgaliojimo atmeti. Taigi sovietų advokatai savaime atsiras byloje.

Kitas dalykas, jis sako, kad, jei testamentu vykdytojas gali daryti su palikimu, ką nori, tai nėra saugus būdas savo turtą palikti kitam, kad ir geriausia žmogui. Manau, kad tai yra labai svarbus punktas, kuriuos išskėlė mano advokatas. Gal Tamsta neatsisakys į juos atsakyti?

Darbininko skaitytojas,
Connecticut

ATSAKYMAS

1. Dėl okupuotoj Lietuvoj sudarytų įgaliojimų (Power of Attorney)

Tiesa, kad kiekvienas asmuo turi teisę pasirinkti advokatą, kuris jam atstovautų bent kurioj byloje. Sovietijoje taip nėra. Yra tik viena "firma" — Injurkolegija, kuri gali atstovauti asmeniui, kuriu yra paliekama turto užsieny. Injurkolegija nėra jokia firma ta prasme, kaip mes Amerikoje suprantam advokatų firmą.

Amerikoje yra daugybė advokatų firmų, šimtais ir tūkstančiais. Iš tų firmų galima pasirinkti, kokią nori, kad atstovautų klientui. Tačiau Injurkolegija yra sovietų valdžios padalinys — agency. Ji yra sovietų teisingumo ministerijos įstaiga. Taigi pasirinkimo nėra. Tik Injurkolegija gali Lietuvoj gyvenančiam asmeniui atstovauti užsieny. Savo ruožtu Injurkolegija Amerikoje pasisamdosi vietinius advokatus, kuriu ji "perleidžia" savo "teises" atstovauti Lietuvoj gyvenantiems.

Jei testamente parašoma, kad teismas, kuris tvarkys Tamstos palikimą, turi atmeti tokius įgaliojimus, reikia būtinai pridėti tokį sakinį:

"As įsakau (direct), kad mano paveldėtojų sudaryti įgaliojimai būtų atmetami tuose reikaluose, kurie liečia mano palikimą (I direct that any Power or Powers of Attorney executed or allegedly executed by my Lithuanian beneficiaries be considered null and void in all matters pertaining to my estate).

Kadangi testatorius turi pasirinkimą palikti arba nepalikti, kam ir po kiek palikti, jis turi ir teisę padaryti visokius "apribojimus", skirstant savo pomirtinį turtą, įskaitant aukščiau nurodytą direktyvą. Teismas privalo skaičiuoti su testatoriaus nurodymais, kurie liečia jo turtą ir palikimą, jei tie nurodymai nėra prieš įstatymus. Toks nurodymas, apie kurį kalbam, yra pilnai priimtinas.

2. Dėl vykdytojų suteiktų teisių

Aš niekuomet nesu pasakiusi, kad testamentas turi būti taip surašomas, kad vykdytojai būtų leidžiami daryti su palikimu, ką nori. Žinoma, svarbu, kad vykdytojas būtų patikimas asmuo. Jei testatorius tokio asmens nenumato, geriausia išieiti pasiskirti vykdytojų vietinio banko

SUVENYRAI

Automobilių lipinukai (decal), Lietuvos Vytis su trispalve ir stilizuotas Vytis, lipinama iš vidaus. Lietuvos Vytis su trispalve ir Amerikos-Lietuvos vėliavomis bei Vyčiu, lipinama išorėje. Kaina po 1 dol.

Lipinukai išorėje LABAS, SVEIKAS ir kiti po 1.50 dol. Lietuva su Vyčiu, L.T. 2 dol. Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle (base) — 2 dol.

Šie ir panašūs suvenyrai, lietuviškos knygos ir plokštelės gaunama Darbininko administracijos, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSIOS PLOKŠTELĖS

"Vytis". Prieš 10 metų Chicagoj sukurtas orkestras Vytis išleido plokštelę. Orkestro vadovas ir dainininkas Liutas Dargis. Dar dainuoja Irena Mažeikaitė. Turiny: Kauno valsas, Guanameria, Dar šiandien, Tau tiktai tau, Vyrai žėkim, Svajonių sala, Tave aš pamaciau, O Zuzana, Paskutinis sekmadienis, Saulė. Kaina 12 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Harmonija. New Yorko Harmonijos kvartetas dainuoja: Oi tu, ieva, ieuže, Pavasaris, Plaukia sau laivelis, Gyvenimą tas turės, Devynbalsė, Stoviu aš parimus. Kur bėga Sešupė, Du broliukai kunigai, Negerki trečios, Poeto svajonė, Mano rūtos, Šlama šilko vėjas. Jau saulelė leidos, Nemunėlis. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Šios ir kitos lietuviškos muzikos plokštelės, lietuviškos knygos, suvenyrai gaunama Darbininko spaudos kioske: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

BALTINUKAI — T SHIRTS, trijų spalvų, su Lietuvos trispalve ir Vytimi bei įrašu "Lithuanian and proud of it": vaikams (boy's size) S (6-8), M (10-12), L (14-16), suaugusiems (man's size) S (34-36), M (38-40), L (42-44), XL (46-48). Kaina su persiuntimu tik 6 dol. Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSIA E. JUCIŪTĖS KNYGA

Igarkos Naujamiestis. Dokumentinis reportažas iš lietuvių tremtinių gyvenimo Sibire. Įrašta į kietus viršelius kainuoja tik 10 dol. Taip pat dar gaunama E. Juciūtės trijų laidų susilaukus knyga Pėdos mirties zonoje. Kaina 10 dol. Persiuntimui pridedamas 1 dol. Gaunama Darbininko Spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LITHUANIAN COOKERY (In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkvičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugams amerikiečiams. Knyga su plastiniu apkalnu, nugarėlė patogi aištinti. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimo-
Postage 50 c.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

IŠPARDAVIMAS

Trys knygos su persiuntimu už 2 dol. Tai P. Narvydo pasakojimai iš Lietuvos laisvės kovų. J. Jaškausko apysaka iš Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžios, A. Žemaitis "Lietuvos vaizdeliai" arba paties autoriaus "Nutuliusios dienos". Gaunama Darbininko administracijos, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

NAUJAUSI LEIDINIAI

J. Puzino, Rinkiniai raštai. I ir II tomas. Įrašta į kietus viršelius. Už abu tomus 35 dol.

B. Kviklio, Kauno arkivyskupija. Gausiai iliustruota, įrašta. 23 dol.

E. Juciūtė, Igarkos Naujamiestis. Lietuvių tremtinių gyvenimas Sibire. Įrašta. 10 dol.

M. Blynas, Lietuvos senovės paminklai. Iliustruota. 10 dol.

J. Karka, Vytauto Didžiojo Universiteto studentų atsargos karininkų korporacija Ramovė 1933-1983. Kaina 12 dol.

A. Balasaitienė, Susitikimas pamary. Novelės. Įrašta. 8 dol.

A. Kairys, Kelionė į Vilnių. Premijuotas romanas. 10.00 dol.

J. Burkus, Gaila minios. Religiniai mąstymai. 8.00 dol.

G. Galva, Ernestas Galvanaskas, politinė biografija. Kietais viršeliais. 18.00 dol.

G. Tautvytis, Gyvenimas okupuotoj Lietuvoj. 10.00 dol.

B. Ramanauskas, OFM, Aš savo dalį atlikau... Religinių straipsnių rinkinys. 12 dol.

A. Gailiūsis, Visap atsitinka. Novelės. 6 dol.

V. Kavaliūnas, Dalia. Romanas, kietais viršeliais. 7 dol.

Pr. Razminas, Kražiai. Didesnio formato, įrašta. 12 dol.

A. Budreckis, DLK Algirdas. Istorinis veiklas, įrašta. 16 dol.

A. Rukša, Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės. III tomas, įrašta. 19 dol.

M. Karaša, Gyvenimo sukurioj. Įrašta. 12 dol.

E. Juciūtė, Pėdos mirties zonoje. Pergvenimai Sibire. 10 dol.

Br. Kviklys, Telšių vyskupija. Gausiai iliustruota, įrašta. 20 dol.

Br. Kviklys, Vilkauskio vyskupija. Gausiai iliustruota, įrašta. 23 dol.

J. Brazaitis, Raštai. I, II ir III tomai. Įrašta. Po 15 dol.

L. Kerulis, Išvežtųjų lietuvių sąrašas. Didelio formato. 20 dol.

S. Ylos, Ateitininkų vadovas. II laida. 8 dol.

II Pasaulio Lietuvių Dienos. 5 dol.

A.P. Bagdono, Žodžiai į tolį. Poezija. 5 dol.

R. Raid, Wenn die Sowjets kommen. Vokiečių kalba apie sovietų žiaurumus okupacijos metu Fabaltijo kraštuose. 12 dol.

Palikę tėviškes namus. Kapinių paminklai. 20 dol.

Persiuntimui pridedamas 1 dol.

Šios bei kitos lietuviškos knygos, lietuviškos muzikos plokštelės ir suvenyrai gaunama Darbininko administracijos, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

daugiau kaip 50 metų Globe Parcel Service, Inc. tarnauja visuomenei siunčiant

MUITU APMOKĖTUS SIUNTINIUS

Į Lietuvą ir SSSR. Šia proga dėkojame mūsų lėtikimams klientams ir linkime laimingų atostogų. Visiems užtikriname pulkų patarnavimą.

Primename mūsų klientams, kad visi siuntiniai, siunčiami per GLOBE PARCEL SERVICE, INC., yra V/O Vnesheposytorg įstatos autorizuoti ir apdrausti.

Mes turime dešimtis tūkstančių patenkintų klientų ir kviečiame visus pasinaudoti mūsų patarnavimais arba per pagrindinę įstaigą, arba per kurį nors žemiau nurodytą skyrį:

CENTRINĖ ĮSTAIGA:

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106
Telefonas: (215) 925-3455

BALTIMORE, MD. 21244, 3206 Eastern Ave	(301) 342-2374
CHICAGO, ILL. 60618, 2877 N. Milwaukee	(312) 235-0040
CLEVELAND, OHIO 44109, 3491 West 25th Street	(216) 741-9082
DETROIT, MICH. 48310, 8720 Michigan Ave.	(313) 894-6360
HAMTRAMCK, MICH. 48212, 11415 Jos Campau	(313) 366-6360
LOS ANGELES, CA. 90026, 2841 Sunset Blvd.	(213) 413-0177
MINNEAPOLIS, MINN. 55418, 2422 Central Ave. N.E.	(612) 788-2545
NEW BRITAIN, CONN. 06052, 97 Shuttle Meadow Ave.	(203) 224-0629
NEW YORK, N.Y. 10003, 101 First Avenue	(212) 962-7864
NEW YORK, N.Y. 10003, 75 East 7th Street	(212) 674-3630
CLEVELAND (PARMA), OHIO 44134, 5432 State Road	(216) 740-3033
PHILADELPHIA, PA. 19118, 19182 Bustleton Ave.	(215) 969-1150
PHILADELPHIA, PA. 19123, 1013 N. Marshall St.	(215) 825-9878
ROCHESTER, N.Y. 14621, 681-683 Hudson Ave.	(716) 544-2151
SAN FRANCISCO, CA. 94122, 1236 Ninth Ave.	(415) 584-7961
SEATTLE, WASH. 98125, 11551 6th Place N.E.	(206) 363-6666
SOUTH RIVER, N.J. 08882, 166 Whitehead Ave.	(201) 257-2113
SYRACUSE, N.Y. 13204, 212 S. Wilbur Ave.	(315) 476-9858
TRENTON, N.J. 08611, 703 S. Broad Street	(609) 393-0455
WHEATRIDGE, CO. 80033, 4330 Quay Street	(303) 422-4330
WORCHESTER, MASS. 01601, 82 Harrison Ave.	(617) 796-3347

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVENIJIMAS

Už priėmimus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudus planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortigijai.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRA, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIU BOBELį, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

AMBER HARVEST Fresh fruits and vegetables PARDUOTUVĖ

Galima gauti skanios, rupios, lietuviškos sveltatos duonos iš Bruno's kepyklos Chicagoj. Užsakomi valsių krepšiai visom progom. Iki malonaus pasimatymo!

110-21 Jamaica Ave.
(kampas 111 St.)
847-9225

Atidara nuo 8 iki 7 val.
nuo pirmadienio
iki šeštadienio

KAILIŲ PASIRINKIMAI

Custom made fur and sheepskin coats and other leather goods. The lowest prices in neighborhood. Use our lay-away plan.

ALEX SHEEPSKIN AND FUR CO.
79-03 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN, N.Y. 11421
TEL. 212 296-1162

Sparčiai auganti milijoninė

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

Yra geriausia ir patogiausia bankinė įstaiga visiems lietuviams.

KASA už paprastą taupymo sąskaitas moka 9%

Už IRA pensijų indėlius KASA šiuo metu moka 10%

Už didelius ir mažus sertifikatus KASA moka kiek galima aukščiausius procentus.

Visiems taupytojams KASA lengvomis sąlygomis suteikia visų rūšių paskolas.

"KASA priima įvenčių ar atostogų plano taupymo indėlius ir už juos taip pat moka 9% palūkanų".

— KIEKVIENO ASMENS INDĖLIAI KASOJE APDRAUSTI IKI 100,000 DOL. —

KASOS įstaiga veikia savaitės dienomis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, o penktadieniais iki 6 val. ir šeštadieniais iki 5 val. vak.

KASOS adresas: 86-01 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418

Telefonas: (212) 441-6799

KASA kviečia visus jungtis į lietuvišką taupymo įstaigą.

RENGINIAI KULTŪROS ŽIDINY

Rudenį artėjant, emė atgyti organizacinę ir kultūrinę veiklą Kultūros Židiny. Čia skelbiame iki šiol gautus patalpų užsakymus šiem renginiams:

Rugsėjo 18, sekmadienį, 3 val. popiet didžiojo salėj Aušros 100 metų sukakties minėjimas. Rengia organizacijų komitetas, vad. A. Vakselio.

Rugsėjo 25, sekmadienį, Lietuvos Katalikų Moterų Kultūros Draugijos minėjimas - koncertas didžiojo salėj.

Rugsėjo 30, penktadienį, Lietuvos Atletų Klubu narių susirinkimas.

Spalio 2, sekmadienį, 4 val. popiet didžiojo salėj literatūros šventė ir premijų įteikimas. Rengia Lietuvos Rašytojų Draugija.

Spalio 8, sekmadienį, 10 val. ryto didžiojo salėj Lietuvos Kultūros Židinio Fondo metinis narių suvažiavimas ir vadovybės rinkimai.

Spalio 9, sekmadienį, Darbininko metinis renginys didžiojo salėj. Teatras "Antras Kaimas".

Spalio 15-16 didžiojo salėj dail. Adomo Galdiko apžvalginė paroda pirmą kartą New York.

Broliis Jurgis Petkevičius, OFM, miręs praėjusių metų rugsėjo 14 d. Mišios jo pirmųjų mirties metų proga buvo aukotos "Viešųjų koplyčioje". Broliis Jurgis daugelį metų dirbo vienuolyno spauduvėje ir Darbininko administracijoje.

ke. Rengia tėvai pranciškonai.

Taip pat spalio 15 ir 16 įvyks Rytų pakraščio lituanistikos mokytojų suvažiavimas dienos metu apatinės patalpose.

Spalio 16, sekmadienį vakare, mažojo salėj Aro žuvautojų ir medžiotojų klubo vakarienė.

Spalio 21, šeštadienį, Maironio mokyklai paremti metinis balius didžiojo salėj.

Spalio 21-22 mažojo salėj dail. Marijos Žukauskienės paroda. Rengia Lietuvos Atletų Klubas.

Lapkričio 5, šeštadienį, Laisvės Žiburio radijo rudens parengimas. Užsakytos visos patalpos.

Lapkričio 12, šeštadienį, Tautodailės Instituto rengiama paroda — visos patalpos.

Lapkričio 26, šeštadienį, tėvų pranciškonų vedamo bingo darbuotojų metinis susirinkimas ir vakarienė mažojo salėj.

Gruodžio 3, šeštadienį, Kultūros Židinio 10 metų jubiliejaus minėjimas, koncertas ir balius. Rengia Kultūros Židinio valdyba.

Gruodžio 17, šeštadienį, skautų rengiama tradicinis Kūčių vakaras didžiojo salėj.

Gruodžio 31, šeštadienį, Naujų Metų sutikimo balius. Rengia N.Y. Lietuvos Atletų Klubas.

Kaip matoma, ši rudenį yra daug laisvų datų, kur Židinio patalpos dar neužimtos. Organizacijos prašomos nedelsdamos kreiptis į Židinio raštinę, tel. 235-8386, arba į vald. pirmininką A. Silbajorį, 846-7637 ir iš anksto užsisakyti patalpas posėdžiam, susirinkimam ir ypač didesniems renginiams.

N.Y. skautų vadovybė praneša, kad sueigos K. Židinio patalpose vyks šiais šeštadieniais (1:30 val. p.p.): rugsėjo 17, spalio 1, spalio 15, spalio 29, lapkričio 5, lapkričio 19 ir gruodžio 10.

New Yorko tautinių šokių grupės "Trypinių vadovė" J. Matulaitienė praneša, kad, pradėdant rugsėjo 16, kiekvieną penktadienio vakarą Židinio patalpose

vyk tautinių šokių repetitijos. Paskutiniomis taip pat vyks vyrių Choro Perkūno repetitijos. 1984 metams Kultūros Židiny jau numatyti šie renginiai: sausio mėn. Maironio mokyklos Eglutės, vasarį Ateitininkų ruošiamas kultūrinis balius, kovo 11 skautų Kulko mugė, gegužės 19 Moterų Vienybės jubiliejaus vakaras, gegužės 20 Kultūros Židinio pavasario šventė, balandžio 7 dail. V. Žilins paroda.

Kultūros Židinio valdyba

Antanas V. Rubonis

PATERSON, N.J.

Išvažiavo parsivežti doktorato

Antanas Vytautas Rubonis (Rubas Ževičius), įstudamas 1977 į Rutgers Universitetą, Brunswick, N.J., visai nemanė pasitinkanti ten įsigysimu žemesniu mokslu laipsniu ir tuoj išleisti kokio darbo, bet iš karto buvo pasiryžęs, pagal Adomą Mikevičių, siekti to, ko vyždis nepasiekė, ir laukti tai, ko vyždis nepasiekė. Dėlto, baigęs 1981 m. universitetą bakalauro laipsnį iš psichologijos ir biologijos, jis nenutraukė studijų, bet persikėlė į Fairleigh Dickinson University, Madison, N.J., ir šių metų pavasarį jį baigė, įsigydamas Master's laipsnį iš klinikinės-eksperimentinės psichologijos.

Dabar Vytautui beliko apvainikuoti visas savo studijas doktoratu. Šiom atbaigtinomis studijom Vytautą yra priėmę šie universitetai: United States International University, San Diego, Cal., Yeshiva University, New York, Hofstra University, Hempstead, N.Y., Columbia University, New York, N.Y., ir Vanderbilt University, Nashville, Tennessee. Vytautas yra pasirašęs Vanderbilto universitetą, kuris jam pagal jo baigtas studijas ir iš prieš tai baigtų aukštojo mokslo įstaigų rekomendacijų yra pasiūlęs Research Assistantship Psychology and Human Development skyriuje.

Studijuodamas ir dirbdamas mokslinį darbą šiame skyriuje, Vytautas neturės nieko mokėti už visas doktorato studijas ir dar gaus kasmet 2700 dol. papildomą stipendiją. Čia jis studijuos ir specializosis klinikinėje psichologijoje. Gavęs doktoratą ir atlikęs įvairias praktikas (internship), išeis darbo kolegijoj ar universitetė, kur galėtų dėstyti klinikinę psichologiją. Be to, dar planuoja privačiai verstis psichoterapija.

Šiokia yra Vytauto studijų eigis ateities planai. Tačiau tai dar ne viskas, ką norėtųsi apie Vytautą pasakyti, nes jis nebuvo užsirašęs klasėje ir laboratorijose bei bibliotekose, bet dalyvaavo ir visuomeniniame gyvenime. Užtat verta su juo dar kiek arčiau susipažinti.

Vytautas yra gimęs Paterson, N.J. 1959 balandžio 12. Pradedant vaikų darželiu, Vytautas mokėsi tik katalikiškose mokyklose ir visą laiką priklausė prie Šv. Kazimiero parapijos Paterson, N.J., kur sekmadieniais patalpose mokytojų. 1977 baigė Paterson Catholic Regional

Lituanistinė mokykla pradeda mokslo metus

Bostono lituanistinė mokykla mokslo metus pradeda rugsėjo 17, šeštadienį, 9 val. ryte mišiomis Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioj, So. Bostone. Mokinių registracija ir pamokos prasidės tuojau po mišių

BUIVYDŲ ŠEIMOS ŠVENTĖ

Massachusetts šiaurėje, Carlisle, Mass., gražioje lygumoje tarp miškų gyvena nuoširdumo ir vaishingumo kupina Aldonos ir Daniaus Buivydyų šeima. Jaunieji Romukas ir Rūtelė seka tėvų pavyzdžiu.

Buivydyų šeima apdovanota daugybe draugų, kurie įvairiomis progomis sukviečiami į šią gražią lietuvišką sodybą ir puošnius namus bendrai pasidžiaugti.

Rugpjūčio 7 Aldona ir Daniaus Buivydyai sukvietė iš Bostono, Brocktono ir tolimesnių JAV vietovių arti šimtinės džiugių svečių. Svečiam stalai su pavėsingais skėčiais paruošti erdvoj sodyboj, o jauniui — prie maudymosi baseino.

Pasistiprinus įvairiais užkandžiais ir karštais valgiais, vaishingieji šeimininkai vakarop svečius pakvietė persikelti į kambarius. Erdviuose kambariuose svečiai galėjo pasigrožėti gau-

High School, būdamas Honor Society narys. Šią mokyklą jis baigė trečiuoju mokiniu ir buvo įtrauktas į Amerikos gimnazijų moksleivių sąrašą Who's Who ir į Amerikos pasižymėjusių gimnazijų moksleivių sąrašą (Distinguished American High School Students).

Studijuodamas pirmajais metais Rutgers universitete, Vytautas gavo iš Lietuvos Fondo Jono Krukono palikimo stipendiją. Toliau už savo gerus rezultatus moksle jis naudojosi universiteto stipendijomis ir, siekdamas Master's degree, buvo gavęs fellowship.

Nuo pat mažens Vytautas buvo skautas, dalyvaavo įvairiausiose skautų stovyklose, vadų kursuose, buvo įsigijęs draugininko laipsnį ir dabar yra skautas vytiis. Vytautas yra ne tik skautas vytiis, bet ir Lietuvos vytiis. Nuo pat atgaivinimo Lietuvos vyčių 61-s kuopos Patersone Vytautas apie ketverius metus sumaniai pirmininkavo vyčių kuopai, ir nuo pradžioje įsirašiusių 8 narių, Vytautui pirmininkaujant, narių skaičius pakilo iki 45, ir kuopa išvystė gražią veiklą. Vytautui buvo už tai suteiktas III-sis vyčio laipsnis. Dabar jis dėl savo studijų iš pirmininko pareigų yra pasitraukęs, bet vis tiek jam vyčių veikimas yra labai prie širdies.

Jis yra išsireiškęs, kad jam labai norėjosi įsigyti tame pačiame universitete ir Master's degree ir doktoratą ir studijuoti kuriame nors tolimesniame universitete, bet jis pasiliko New Jersey vien tik dėlto, kad galėtų konsoliduoti vyčių veikimą, nes jam labai rūpėjo įtraukti į vyčius ne tik čia gimusių tėvų vaikus, bet ir naujųjų ateivių, kas jam yra labai gerai pavykę.

Kadangi Vytautas yra lankęs lituanistinę mokyklą ir dalyvaavęs lietuviškoj visuomeninėj veikloj, tikimės, kad jis, ir užbaigęs visas savo aukštojo mokslo studijas, nenutrauks ryšių ir bus lietuviu dar naudingesnis. Malonu girdėti, kad jis ir savo internship atlikti ir po to rengiasi dirbti šiose apylinkėse. Linkime Vytautui geriausios kloties jo užbaigiamose studijose.

Išvyko negrįžtamai

Birželio 18 staiga mirė Jadvyga Povilonienė, sulaukusi 60 metų amžiaus. Palaidota iš Šv. Kazimiero bažnyčios birželio 22 Šv. Karsto kapinėse Tottovejo. Jadvyga gyveno Patersone nuo 1950 ir, nors ir buvo

Gavin School patalpose, tose pačiose, kur vyksta jau eilė metų.

Mokėstis už mokslą mokiniui \$110, dviem ar daugiau mokinių iš tos pačios šeimos \$145. Mokyklos tėvų komitetas pageidauja ir prašo įteikti pilną mokėstį komiteto nariam registracijos metu — rugsėjo 17.

Kaip ir kitais metais, mokinių tėvai bus kviečiami budėti mokykloj pamokų metu.

Tėvų komitetas džiaugiasi, kad Zita Krukonienė vėl sutiko būti mokyklos direktore, o

Juzė Lapšienė — mokyklos administratorė. Jos ir visi mokytojai ruošiasi šiam svarbiui darbui.

Lituanistinės mokyklos yra patys svarbiausi židiniai lietuvių palaikymui. Šiose mokyklose išmokstama gimtosios lietuvių kalbos, susipažinama su Lietuvos istorija, su lietuvių kultūra, tradicijomis ir pan. Tad šios mokyklos tėvų komitetas ir mokytojai kviečia ir ragina visus tėvelius ir mamytės leisti savo vaikus į šią mokyklą. Vaikučiai vėliau bus labai dėkingi savo tėveliams, kad leido į šią mokyklą. Neleidimas tai yra vaikų apiplėšimas nuo to brangaus turto. Prisimenu, Lietuvoje universitete prof. Juozas Eretas sakėdavo: Kiek kalbų mokėsi, tiek kartų būsi žmogum. Ir žinoma, dar svarbiau, kad mokėsi savo tėvų ar protėvių kalbą, kuri yra viena iš seniausių gyvų kalbų.

Šiais metais lituanistinės mokyklos tėvų komitetą sudaro: pirm. Ramūnas Kalvaitis, sek. Gloria Adomkaitienė, izd. Bronius Banaitis ir narė Erna Kalen.

Tradicinis lituanistinės mokyklos balius bus spalio 22 So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

P.Ž.

Rūta Buivydaite

šiais paveikslais. Svečiai dar galėjo atsigausti kava, pasigardinti įvairiais kepiniais ir kitais priedais.

Suaugusiems svečiam įteikus šampano taures, šeimininkė pakvietė sugiedoti ilgiausių metų dukrai Rūtelei, kuri šventė 16-tąjį gimtadienį. Po to sveikino sesuo Daiva Mongirdaitė ir kiti. Rūtelė apjuosta tautine juosta su jaustais linkėjimais. Tai nuo gilių senovės laikoma kiekvienam žmogui geriausių linkėjimų simbolis.

Svečiai dar ilgokai linkėjo Rūtelei visokeriopos sėkmės, patys vaišinosi ir bendru džiaugsmu dalinosi. Visi išvykdami išsivežė geriausius prisiminimus apie Aldonos ir Daniaus Buivydyų šeimos nuoširdumą ir vaishingumą.

E. Ribokienė

su šeima išsikėlusį į kitą miestą, visą laiką priklausė prie Šv. Kazimiero parapijos. Nuliūdime yra likęs jos vyras Viktoras, dukterė Lucija, sūnus Stasys su žmona ir trys seserys, viena Lietuvoje ir dvi Amerikoje. Dukterė Lucija yra vienuolė ir priklauso prie Mount Saint Mary kongregacijos, kur dirba mokytojos darbu.

Kadangi Jadvyga buvo labai gera šeimininkė, be jos talkos neapsieidavo nei parapijos nei kitokie renginiai. Buvo malonaus ir draugiško būdo. Užtat jos laidotuvėse, ir šermeninėje, ir bažnyčioje ir kapuose buvo susirinkę giminių, draugų ir pažįstamų kaip per kokias dideles šventes. Nedidelė Patersono parapija labai pasigenda savo uolios parapietės.

A. Masionis

BOSTONO RENGINIAI

Šaulių rinktinės suvažiavimas ir Martyno Jankaus šaulių kuopos 25 metų sukakties minėjimas Brocktone rugsėjo 18.

Spalio 1 Kultūrinis subatvakaris Tautinės S-gos namuose So. Bostone.

Spalio 2 Laisvės Varpo rudėninis renginys So. Bostono Lietuvių Piliečių D-jos salėj.

Spalio 16 Elenos Jucitės knygos "Igarkos Naujamiestis" pristatymas Tautinės Sąjungos namuose.

Spalio 15-16 — Dail. Vytauto Igno kūrinių paroda Lietuvių Piliečių D-jos IV-to aukšto salėj. Rengia Liet. Skautybės Fondo valdyba.

Brocktono Balso 42 skyrius spalio 22, šeštadienį, 6:30 val. vak. rengia rudens šalpos vaizų pobuvį Sandaros salėj, 30 Intervale St., Brocktone.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

BOSTON MASS — WLYN 1360 bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Pardudomas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

JŪRA STRIMAITIS, ADVOKATĖ — KEHOE, DOYLE, PLAYTER. NOVICK & STRIMAITIS — Nine Hamilton Place, Boston, MA. TEL.: 617-338-0070 Lynn, MA., TEL.: 617-599-8188. Mūsų devynių advokatų firma specializuojasi įvairiose srityse.

Lietuvos teatro artistai

PAULIUI RŪTENIUI

mirus Australijoje, skausmo prislėgtus: broli Joną, seserį Oną Osmolskienę ir jų šeimas bei kitus artimuosius giliai užjaučia

Vincė Jonuškaitė

Brangiai seseriai

A.A.

MARIJAI ANTANAITIENEI

išskellavus amžinybėn, mūsų Klubu narei DANUTEI ŠVELNIENEI reiškiamo gilią užuojautą.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos
New Haveno Klubas

A.A.

PRANUI BERNOTUI

mirus, skausmo prislėgtai žmonai ir vaikam Pauliui, Leonui ir Ramunei nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu ilūdi

Jonas Vainius
Antanas Dambriūnas

A.A.

ALGIUI STONGVILAI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo žmonai Julijai, dukteriai Birutei, sūnams Vytautui ir Juozui, seserims Aurelijai ir Irenai, brangiems tėveliams Aurelijai ir Antanui Stongvilams ir kartu ilūdimė.

Genovaitė, Algis, Vytas, Rimas
ir Arūnas BITENAI

"Amber Holidays"

1983 M. EKSORSIJOS Į LIETUVĄ
IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

Spalis 5 — \$1229.00 gruodžio 26 — \$1175.00 (su Ryga)

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokestiu. Grupės lydis vadovai.

1984 M. EKSORSIJOS Į LIETUVĄ jau patvirtintos — pirmoji grupė išvyksta balandžio 18. REGISTRACIJAS PRIIMAME DABAR.

Registracijos, informacijos reikalu SKAMBINKITE 1-800-722-1300 (TOLL FREE) Massachusetts ir Kanadoje 1-617-268-8784

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8784

Išsilaig vadovauja: Aldona ADOMONIS ir Alina RUDŽIŪNAS. Prices are based on double occupancy and are subject to change

Norintiem atskleisti gimines atostogom — sutvarkome dokumentus.

DARBININKAS

Redakcija ..... (212) 827-1352
Administr. .... (212) 827-1351
Spaustuvė ..... (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 233-5962
K. Ž. salė ..... (212) 827-9645
341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11287

Kultūros Židinyje šį savaitgalį rugsėjo 18, sekmadienį, Aušros 100 metų sukakties minėjimas. Rengia specialus komitetas. Pradžią 3 v. popiet.

Dail. Vlado Žilčiaus paroda, turėjusi įvykti spalio 1 - 2 Kultūros Židinyje, nukeliama į ateinančių metų balandžio 7 - 8 savaitgalį. Parodą rengia skautų seserija.

Dail. Adomo Galdiko paroda, skirta jo 90 metų sukaktiui paminėti, bus spalio 15 - 16 Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Bus išstatyta apie 70 paveikslų. Dalis jų bus paimta iš pranciškonų vienuolyno rinkinio, dalis paskolinta iš įvairių žmonių. Nemažą dalį paveikslų atvežė Putnamo seselės, kurios yra paveldėjusios dailininko palikimą. Dalis paveikslų bus parduodami.

Literatūros šventėje, kuri bus spalio 2 Kultūros Židinyje, muzikinę programą dalį atliks pranciškonas vienuolis brolis Viliamas, kuris yra pasaulinio garso pianistas. Jis skambins lietuvių kompozitorių kūrinius. Bus įteiktos premijos Bernardui Brazdžioniui, Leonardui Žitkevičiui ir Pauliui Jurkui. Jie atliks literatūrinę dalį. Šventę rengia Lietuvių Rašytojų Draugija.

Antrasis Kaimas, Chicagos satyrinis teatras, atvyksta į New Yorką ir spalio 9, sekmadienį, Kultūros Židinio didžiojoje salėje atliks programą. Iš vakaro teatras svečiuojasi Hartforde, Conn. New York'e spektaklis bus gana anksti, nes aktorai tą patį vakarą turi grįžti į Chicago. Į New Yorką juos pakvieta Darbininko administracija.

Tryptinis, N.Y. tautinių šokių ansamblis, po vasaros atostogų darbą vėl pradeda rugsėjo 16, penktadienį, 6:30 v.v. Kultūros Židinyje. Kviečiamas jaunimas įsijungti į šio ansamblio aktyvią veiklą.

Juozas Laučka, Ateitininkų Federacijos vadas, dalyvaudamas ateitininkų sendraugiių stovykloje Kennebunkporte, buvo ištiktas stipraus širdies priepuolio. Ilgesnį laiką išgulėjęs Biddefordo ligoninėje ir sustiprėjęs, dabar jau grįžo į savo namus. Jis gyvena Bethesda, Md.

Maironio šeštadieninės mokyklos metinė išvyka į gegužinę įvyks rugsėjo 25, sekmadienį, Vytauto ir Vandos Vėbeliūnų erdvoje sodyboje Lattingtown, Long Island, netoli Bayville miestelio. 12 val. bus pamaldos, po to užkandžiai ir gėrimai, sportas jaunimui ir vaisės visiem svečiam. Užkandžius ir gėrimus bus galima įsigyti vietoje, bet patariama savo patogumui atsivežti sulaukiamas kėdes. Mokyklos gegužinė remia ir globoja Lietuvių Federalinę Kredito Uniją KASA.

Pakeitęs adresą, rašyk administracijai, drauge pridėk ir savo seną adresą.

Algimantas Stongvila, 49 m. gyv. Bricktown, N.J., po sunkios ligos mirė rugsėjo 4. Palaidotas iš Visitation bažnyčios rugsėjo 8 Greenwood kapinėse. Liko žmona Julija, duktė Birutė, sūnūs Vytautas ir Juozas. Taip pat liko velionio tėvai Antanas ir Aurelija Stongvilai, seserys Irena ir Aurelija. Tėvai ir seserys į laidojimą buvo atvykę iš Miami, Fla., kur jie pastoviai gyvena. Atsiveikimą su velioniu pravedė ir laidojimą mišias aukėjo Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM. Laidotuvėse dalyvavo labai gausūs būrys giminių ir draugų.

Eug. Kezienė su savo talkininkėmis pagamins pietus sekmadienį, rugsėjo 18, Kultūros Židinyje, kai čia bus minima Aušros 100 metų sukaktis.

Dariaus ir Girėno 50 metų nuo jų istorinio skrydžio per Atlantą sukaktis paminėta rugsėjo 11. Buvo pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje, gi Kultūros Židinyje — minėjimas su akademine dalimi. Kalbėjo Antanas Vaivada, buvo pagerbti trys to meto liudininkai, dainavo solistė Marytė Bizinkauskaitė. Nežinotini didelių karščių (tą dieną New York'e buvo 99 laipsniai Fahrenheito). Žmonių atsilankė per 100. Platesnis aprašymas bus vėliau.

Kun. Antanas Račkauskas rugsėjo 20 išvyksta atostogų į Sunny Hills, Fla., kur turi savo namus. Išbus tris savaites.

Lina Jankauskaitė rugsėjo 18, sekmadienį, per 11 val. mišias Apreiškimo parapijos bažnyčioje atliks visus skaitymus.

Dr. Eugenijus Noakas, New Yorko ramovėnų pirmininkas, šiuo metu serga ir yra paguldytas į ligoninę. Ir ten būdamas, jis rūpinasi Kariuomenės šventės minėjimu, kuris bus lapkričio 20 d.

Maironio liuanistinė mokykla rugsėjo 10 pradėjo naujus mokslo metus. Mokyklos sporto salėje buvo pamaldos. Mišias aukėjo tos mokyklos kapelionas kun. A. Prakas, OFM. Mišių skaitymus atliko mokiniai. Mokinių šiemet yra panašiai kaip ir pernai. Mokyklos vedėja yra Aldona Marijošienė. Vedėja prašo, gal kas dėl įvairių priežasčių negalėjo savo vaikų atvesti į mokyklą, kad tai padarytų ši ateinančių šeštadienį. Veikia visi dešimt skyrių, pagalbinės klasės ir vaikų darželis.

Lituanistinių mokyklų mokytojų konferencija rengiama spalio 15, šeštadienį, Kultūros Židinyje. Į konferenciją kviečiami tik Amerikos rytinio pakraščio mokytojai.

N. Y. studentų ateitininkų metinė šventė įvyks spalio 1-2. Šeštadienį prasidės 2 v. popiet Kultūros Židinyje, o sekmadienį prasidės mišiomis 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Kviečiami visi studentai, sendraugiai, moksleiviai ir draugai gausiai dalyvauti.

SOLISTĖS LIONĖS JODYTĖS KONCERTAS NEW YORKE

Solistės Lionės Jodytės koncertas, kurio laukiame visą vasarą, įvyks rugsėjo 18, šį sekmadienį, 2:30 val. popiet garsiaame New Yorko muzikos centre — Lincoln Centre, Alice Tully Hall.

Važiuojant automobiliais, juos busgalima palikti po Metropolitan Operos rūmais esančiose automobiliams palikti patalpose. Važiuojant požeminiais traukiniais, naudotis linijomis A, AA, B, CC, D, išlipant "Columbus Circle" stoty, arba linijomis 1, 2, 3, išlipant "Lincoln Center" stoty. Ši stotis yra arčiausiai prie teatro salės.

Koncerto programoje lietuvių ir tarptautinių kompozitorių kūriniai. Solistė Lionė Jodytė daug kartų yra dainavusi lietuviams ir tautiniuose rengimuose. Įvairių etninių grupių artistai savo tautiečių yra gausiai remiami. Argi galėtų lietuviams atsilikti ir nekreipti dėmesio į savo tautietės puikų koncertą? Visi šį šeštadienį vykstame į Lincoln Centre vyksiantį solistės Lionės Jodytės koncertą!

Motery Vienybės pirmas po vasaros atostogų susirinkimas įvyks rugsėjo 20, antradienį, įprastinėje vietoje. Pradžią 7:30 val. vak. Visos narės prašomos dalyvauti.

Iš Metropolitan operos rūmų rugsėjo 28, trečiadienį, 8 val. vak. bus transliuojama per televiziją Donizeti opera "Lucia di Lammermoor". Pagrindiniai solistai: Joan Sutherland, Alfredo Kraus, Pablo Elvira, Paul Plishka. Diriguoja Richard Bonynge. Šis spektaklis buvo užrašytas į video juostą 1982 lapkričio 13.

KASOJE pakeliami dividendų procentai už visų rūšių sertifikatus, kad susilygintų su kitų bankų keliama nuosimėciais. Už reguliarias taupymo knygetes sąskaitas KASA tebeduoda 9%, ko joks kitas bankas nestengia, KASOJE taip pat galima dabar pirkti perlaides (Money Orders) už žemesnę kainą, negu kitur.

Kultūros Židinio Fondo metinės narių suvažiavimas įvyks spalio 8, šeštadienį, Židinio didžiojoje salėje. Registracija prasidės 9 val. ryto. Susirinkimo pradžia — 10 val. Bus sprendžiami tolimesnės sutarties su pranciškonais reikalai, renkama nauja vadovybė ir pristatomi naujas Židinio korporacijos vardas bei organizacinė struktūra.

Wanted marine electrician with experience in rewinding. Good salary and fringe benefits. For interview call 875-4850. Monday to Friday 8:00 A.M. to 5:00 P.M.

QUEENS COLLISION CENTER INC. Expert auto body work — Ducco painting — Welding — Frames straightened — Fiber glass work. John R. Chicavich, 131-13 Hillside Avenue, Richmond Hill, N.Y. 11418. 24 hr. towing phone HI 1-6666. Towing after 6:00 — 843-6677.

Solistė Lionė Jodytė

Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopos veikla

Tautos šventė ir Dariaus ir Girėno 50 metų nuo jų žuvimo minėjimas rugsėjo 11 Apreiškimo parapijos bažnyčioje praėjo labai įspūdingai. Koncelebracinės mišios buvo 11 val. Jas aukėjo parapijos klebonas kun. J. Pakalniškis, kun. A. Račkauskas, Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, pranciškonų vienuolyno viršininkas, asistavo diakonas Danielius Staniškas. Gražiai giedojo parapijos choras ir ypač įspūdingai giedojo viešnia solistė Marytė Bizinkauskaitė. Tai diena priitaikytą gražų pamokslą pasakė Tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Per 8-tos ir 9:30 val. mišias pamokslus sakė kun. K. Pugevičius, Religinės Šalpos vedėjas. Visada Tautos šventės proga šioje bažnyčioje būna specialios rinkliavos Lietuvių Religinei Šalpai. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopa, kaip ir kiekvienais metais, minint Tautos šventę, surengė pietus ir visą dieną paskyrė Religinei Šalpai. Nors svečių buvo vos per 40, bet taupi vyriausioji šeimininkė ir sąjungos pirmininkė Eug. Kezienė ir šiemet paskyrė Religinei Šalpai 100 dol.

Pietuose dalyvavo ir parapijos kunigai su savo svečiais. Nors ir nebuvo jokios programos, nes visi skubėjo į Kultūros Židinį, bet pietūs praėjo maloniai nuotaikoje. Moterų sąjunga dėkoja visiems atsilankiusiems ir kitiems, prisidėjusiems auka.

O.B.

Parduodamas dviejų miegamųjų butas - condominium. Seminole, Fl. Gerame stovyje ir prie krautvių-bankų, kur patogus senesniems žmonėms pasitarnauti. Tel. 1 - 813 596-5438.

NEW YORKE SKAMBĖS "DAINAVOS AIDAI"

Katalikių Moterų Kultūros Draugija rugsėjo 25, sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinyje minės savo veiklos 20-ties metų sukaktį.

Draugijos valdyba pakvietė "Dainavos Aidus". Kas tie "Dainavos Aidai"? Tai Jackson mieste, Michigan valstijoje, gyvenančios advokato Arūno ir Rūtos Ruzgaitės Udrų vaikai: Darius 11 m, Baltija 8 m., Almis 6 m. ir Vytis 2 1/2 metų, dar tik pradėdantis sekti vyresniųjų pėdomis. Jie gyvena netoli Dainavos stovyklavietės, ten buvo jų pirmasis pasirodymas lietuviams praeitų metų mokytojų studijų savaitę, už tai ir pasivadino "Dainavos Aidais".

Jau 1981 jie atstovavo lietuvių Multi Ethnic Alliance's

Festival, Jackson, Mich.

Dainavoje sužavėjo žiūrovus savo dainomis, muzika, deklamacijomis, šokiais. Taip prasižėję "Dainavos Aidų" gastrolės. Šv. Kazimiero liuanistinė mokykla Clevelande, Ohio pakvietė juos 1982 atlikti programą. Rochester, N.Y., liuanistinė mokykla surengė vakarą su "Dainavos Aidų" programa. 1982 atliko programą lietuvių ir anglų kalbomis Members of the Women's Club of Jackson, Mich.

1983 atliko programą Vasario 16-osios minėjime Windsor, Kanadoje. Šiais metais dalyvavo metinėje lietuvių dienoje Dainavoj ir vėliau ateitininkų sendraugiių stovykloje. Rugsėjo 27 pasirodė Battle Creek, Mich., etninių grupių festivaly.

Pagaliau rugsėjo 25 bus proga išgirsti "Dainavos Aidus" New York'e Kultūros Židinyje.

Jei kas stebėjo spaudoje atsiliepimus apie "Dainavos Aidus", tai pilnai įsitikino, kad šeima yra pirmoji ir pagrindinė mokykla — lietuvišbės židyns. Darius mokosi Švietimo Tarybos įsteigtoje neakivaizdinėje liuanistinėje mokykloje, kuriai Clevelande vadovauja mokytoja Vida Bučmienė. Baltija, Almis ir Vytis dar priklauso tėvėlių mokyklai.

Buvęs žiūrovas, kaip aš, pilnai sutinku su V. Rociūno "Drauge" pareikšta nuomone: "Duoti pilną ir tikrą tokio spektaklio vaizdą sunku. Reikia jį pamatyti ir išgirsti, kad įsitikinti, kokius talentus augina Udrų šeima. Tikrai garsinis filmas galėtų pateikti apytikrą vaizdą jų scenoje nemačiusiems".

Reikia tik džiaugtis jaunosios kartos atsietais laimėjimais. Per visus pasirodymus nevienam išspaudė ašaras ir sujaudino iki širdies gelmių toks nuosirdus vaikųčių programos atlikimas, įsijautimas į lietuvišką dainą, šokį ir muziką. Jei suvažiuojame iš visur pamatyti vaidinimų, koncertų, minėjimų, tai neapsivilsime ir šį kartą — pamatysime ir išgirsime tikrai naują reaginių žanrą!

P.A.R.

MAIRONIO MOKYKLOS LIETUVIŠKA

GEGUŽINĖ

Įvyks rugsėjo 25, sekmadienį, p. Vėbeliūnų sodyboje, Lattingtown, Long Island 10 val. bus mišios, po mišių — užkandžiai, gėrimai, muzika, pašnekesiai, žaidimai.

Vaikams įvyks sporto varžybos erdvioje sodybos plevose. Laimėtojas bus įteiktos premijos ir dovanos. Visos apylinkės vaikai ir tėvai kviečiami dalyvauti. Gegužinę rengia Maironio šeštadieninė mokykla. Globoja KASOS Kredito Unija.

VISAS FELNAS SKIRIAMAS MAIRONIO MOKYKLAI

LITERATŪROS ŠVENTĖ, PREMIJŲ ĮTEIKIMAS—

KONCERTAS

bus spalio 2 sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinyje

Premijos įteikiamos:

BERNARDUI BRAZDŽIONIUI —
—Maironio vardo poezijos premija
LEONARDUI ŽITKEVIČIUI —
—jaunimo literatūros premija
PAULIUS JURKUI —
—jaunimo literatūros ir
A. Barono vardo novelės premijos

Laureatai skaito savo kūrybą
Muzikinę dalį atliks
brolis WILIAMAS, OFM.
Skambina lietuvių kompozitorių kūrinius

Po programos — kavutė
Šventę rengia ir visus atsilankyti kviečia
LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJA

AUŠROS, PIRMOJO TAUTINIO ATGIMIMO LAIKRAŠČIO,

100 METŲ

SUKAKTIS

minima rugsėjo 18, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje

Kalbės prof. dr. ANTANAS KLIMAS
Dainuos HARMONIJOS kvartetą, vadovaujamas
muziko VIKTORO RALIO

Bus skaitoma AUŠROS poezija

įeinant aukojama

Rengia ir visus atsilankyti kviečia
SPECIALUS KOMITETAS